

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

**(ÖSYM TARAFINDAN 2020 YILINDA
GERÇEKLEŞTİRİLECEK TYT VE AYT
SINAVLARINA ESAS)**

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ

KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

Ogretmenler.Com
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

2020 YKS'de Başarılar Dileriz!

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı**

**ORTAÖĞRETİM
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ
(9 VE 10. SINIFLAR) ÖĞRETİM PROGRAMI**

ANKARA - 2015

2. Tablo: Okuma, Yazma ve Sözlü İletişim Çalışmalarının Dağılımı

I. Dönem

Ünite No.	Hafta Sayısı	Okuma	Yazma	Sözlü İletişim
1	6	Türk Dili ve Edebiyatına Giriş Dil Bilgisi: Ses Bilgisi	Yazma Süreci Dil Bilgisi: Yazım Kuralları	İletişim
2	5	Hikâye Dil Bilgisi: Şekil Bilgisi Kitap Okuma	Hikâye Dil Bilgisi: Noktalama Kuralları	Söyleyiş Özelliklerine Uygun Konuşma (Diksiyon)
3	5	Şiir Dil Bilgisi: Kelimede Anlam	Şiir	Şiir Dinletisi
4	2	Makale	Araştırmaya Dayalı Metin Yazma	Sunu Hazırlama

II. Dönem

5	5	Roman Dil Bilgisi: Kelime Türleri (İsim, Sıfat, Zamir) Kitap Okuma	Roman	Hazırlıklı Konuşma
6	4	Tiyatro	Kısa Oyun	Kısa Oyun Sahneleme
7	3	Senaryo	Kısa Film Senaryosu	Kısa Film Hazırlama
8	2	Masal/Fabl	Fabl	Etkili Dinleme
9	2	Mektup / e-posta	Mektup / e-posta	Açık Oturum
10	2	Günlük / Blog	Günlük	Panel

Onuncu Sınıf Üniteleri

I. Dönem

Ünite No.	Hafta Sayısı	Okuma	Yazma	Sözlü İletişim
1	6	Hikâye Dil Bilgisi: Kelime Türleri (Fiil, Zarf)	Hikâye	Hazırlıklı Konuşma
2	7	Şiir Dil Bilgisi: Kelime Türleri (Edat, Bağlaç, Ünlem) Kitap Okuma	Şiir	Şiir Dinletisi
3	3	Destan / Efsane	Efsane	X
4	2	Dilekçe/Tutanak	Dilekçe/Tutanak	X

II. Dönem

5	5	Roman Dil Bilgisi: Cümle Öğeleri	Roman	Etkili Dinleme
6	4	Tiyatro Dil Bilgisi: Cümlelerin Türleri Kitap Okuma	Kısa Oyun	Kısa Oyun Sahneleme
7	2	Anı	Anı Dil bilgisi: Anlatım Bozuklukları (Anlamsal Bozukluklar)	X
8	2	Haber	Haber Dil bilgisi: Anlatım Bozuklukları (Yapısal Bozukluklar)	Haber Sunma
9	2	Reklam	Reklam	Reklam Filmi
10	3	Deneme	Deneme	X

6. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI KAZANIMLARI

Türk Dili ve Edebiyatı dersindeki kazanımlar; “Türk Dili ve Edebiyatına Giriş”, “Okuma”, “Yazma” ve “Sözlü İletişim” başlıkları altında yapılandırılmıştır.

6.1. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATINA GİRİŞ KAZANIMLARI

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATINA GİRİŞ*		
No.	Kazanım	Açıklama
1	Dil ve kültür arasındaki ilişkiyi değerlendirir.	Dil ve kültür kavramları açıklanır, kültürün oluşumu ve taşınmasında dilin; dilin gelişim ve değişiminde de kültürün etkisi vurgulanır.
2	Türkçenin dünya dilleri arasındaki yerini belirler ve ayırt edici özelliklerini değerlendirir.	Dillerin sınıflandırılmasında esas alınan ölçütler, kökenleri bakımından dil aileleri ve yapıları bakımından diller üzerinde durulur. Türkçenin kullanıldığı coğrafi bölgeler hakkında kısaca bilgi verilir. Türkçenin ses özellikleri ve uyumları açıklanır.
3	Türkçenin tarihî gelişimini dönemlere ayırır.	Türkçenin tarihî dönemlere ayrılmasında hangi ölçütlerin (alfabe, ses değişimi, toplumsal değişimler vb.) kullanıldığı vurgulanarak tarihî dönemlerin özelliklerine ana hatlarıyla değinilir.
4	Dildeki coğrafi, siyasi ve kültürel özelliklerden kaynaklanan farklılıkları belirler.	Ağız, şive, lehçe, argo ve jargon terimleri üzerinde durulur. Bir ülkedeki ağızlardan birinin çeşitli sebeplerden ortak kültür dili durumuna geldiği, ortak kültür dilinin ülkenin standart dili olduğu vurgulanır.
5	Bilim ve sanatı doğası, amaç ve yöntemleri bakımından karşılaştırır.	
6	Edebiyatın güzel sanatlar içerisindeki yerini değerlendirir.	Edebiyat kavramı açıklanır. Edebiyatın mimari, heykel, resim, müzik, sinema, tiyatro vb. sanat dallarıyla ilişkisi, benzer ve farklı yönleri açıklanır.

7	Edebiyatın, bilim dallarıyla ilişkisini belirler.	Edebiyatın bilim dallarından, bilim dallarının edebiyattan nasıl yararlandığı ve aralarındaki etkileşimin niteliği üzerinde durulur.
8	Metni, edebî eser yapan özellikleri belirler.	Edebî metinlerin oluşmasında; dil kullanımı, estetik olma, kurgusalılık gibi unsurlar vurgulanır.
9	Türk edebiyatını dönemlere ayırır.	Türk edebiyatının dönemlere ayrılmasında din, dil, siyaset ve kültür gibi unsurların etkileri vurgulanır. Türk edebiyatının dönemlerinin genel özellikleri değerlendirilir.

- * Bu kazanımlara yönelik çalışmalar, 9. sınıftaki “Türk Dili ve Edebiyatına Giriş” ünitesinde gerçekleştirilecektir.

6.2. OKUMA KAZANIMLARI

1. METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME		
No.	Kazanım	Açıklama
1	Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını belirler.	Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metnin bağlamından hareketle tahmin etmesi veya kaynaklardan yararlanarak öğrenmesi sağlanır.
2	Metnin tema ve konusunu belirler.	Tema, bir metindeki temel duygu veya kavramdır. (Örnek: aile, sevgi). Konu; metinde duygu veya kavramların herhangi bir somut duruma bağlı olarak ele alındığı ana problemidir. (Örnek: Türkiye’de aile bağları)
3	Metnin ana düşüncesini ve yardımcı düşüncelerini belirler.	
4	Metindeki açık ve örtük iletileri belirler.	
5	Metnin tür özelliklerini belirler.	
6	Metin türlerinin ortaya çıkması ve çeşitlenmesinde etkili olan unsurları belirler.	Türlerin oluşumunda sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin etkisi üzerinde durulur.
7	Metnin türünün edebiyat tarihi içindeki gelişimini kavrar.	
8	Edebî türlerin Türk ve dünya edebiyatındaki önemli eserlerini tanır.	
9	Metindeki anlatım biçimlerinin işlevlerini belirler.	Metinde anlatım biçimlerinden (öyküleyici, betimleyici, açıklayıcı, tartışmacı) hangisinin veya hangilerinin kullanıldığı ve işlevleri belirlenir.
10	Metnin anlam özelliklerini etkileyen kültürel ve mitolojik unsurları belirler.	
11	Metnin dil bilgisi özelliklerini belirler.	Metindeki dil bilgisi özelliklerinin (şekil bilgisi, kelimedeki anlam, kelime türleri, cümle türleri, cümlenin ögeleri), anlamın oluşumuna katkısı değerlendirilir.
12	Metnin üslup özelliklerini belirler.	Metinde yazara özgü dil ve anlatım özellikleri belirlenir.

13	Şiirde ahengi sağlayan unsurları belirler ve bunların şiire katkısını değerlendirir.	Şiirde ahenk unsurları (ölçü, kafiye, redif, asonans, aliterasyon, nakarat, kelime ve kelime grubu tekrarı, ses akışı vb.) belirlenir ve bu unsurların şiirin içeriğiyle ilişkisi değerlendirilir.
14	Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü belirler.	Şiirin nazım biçimi belirlenirken nazım birimi, kafiye düzeni, ölçü vb. şekline ait özelliklerin; nazım türü belirlenirken içeriğin (konu, tema vb.) esas alındığı vurgulanır.
15	Şiirin şekil özelliklerinin içerikle ilişkisini belirler.	Bazı şiirlerde nazım birimi, ölçü ve kafiye seçimi, kelimelerin düzenlenişi, dizelerin uzunluğu-kısalığı vb. aracılığıyla içeriğin görsel olarak şiirin şekline yansıtıldığı belirtilir.
16	Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatların işlevlerini belirler.	
17	Şiirde söyleyici ile hitap edilen kişi/varlık arasındaki ilişkiyi belirler.	Söyleyicinin şiirde konuşan; şairin sesini ve söyleyişini emanet ettiği kişi/varlık olduğu açıklanır; söyleyici ile şiirin hitap ettiği kişi/varlık arasındaki ilişki değerlendirilir.
18	Öyküleyici metinlerde olay örgüsünü belirler.	Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı ortaya konulur.
19	Öyküleyici metinlerde şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.	Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel ve psikolojik özellikleri, toplumsal statüleri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.
20	Öyküleyici metinlerde zaman ve mekânın özelliklerini belirler.	Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.
21	Öyküleyici metinlerde çatışmaları belirler.	Öyküleyici metinlerde olay akışını yönlendiren temel çatışma ve ona bağlı diğer çatışmalar (fiziksel, psikolojik, toplumsal, kültürel, kavramsal vb.) belirlenir.

22	Öyküleyici metinlerde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.	Öyküleyici metinlerde anlatıcının özellikleri ile hâkim, kahraman-anlatıcı ve gözlemci bakış açılarından hangisinin kullanıldığı belirlenir. Seçilen bakış açısının anlatımı nasıl etkilediğine dikkat çekilir. Bir metinde birden fazla anlatıcı ve bakış açısı bulunabileceği, anlatıcının değişmesine göre bakış açısının da değişebileceği vurgulanır.
23	Öyküleyici metinlerdeki anlatım teknikleri ve öğelerinin işlevlerini belirler.	Öyküleyici metinlerde yararlanılan anlatma, gösterme, özetleme, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı gibi anlatım teknikleri ile pastiş, parodi, ironi gibi öğeler üzerinde durulur. Bu teknikler ve öğeler, ilgili ünitelerdeki dağılım dikkate alınarak verilir.
24	Haber metinlerindeki bilgi ve yorumları ayırt eder.	
25	Haber ve reklam metinlerinde yazılı ve görsel unsurların kullanımını değerlendirir.	Haber ve reklam metinlerinde yazılı ve görsel unsurların hangi bağlamda ve nasıl bir düzenlemeyle sunulduğu değerlendirilir.
26	Reklam metinlerinde kullanılan ikna ve yönlendirme tekniklerini değerlendirir.	Reklam metinlerinde kullanılan ikna tekniklerinin (ihtiyaç algısı yaratma, olumlu çağrışım oluşturma, sevilen kişilerle ilişki kurma vb.) belirlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.
27	Haber ve reklam metinlerinin farklı hedef kitleler üzerindeki etkilerini değerlendirir.	Haber ve reklam metinlerinin yaş, cinsiyet, etnik köken, sosyo-ekonomik düzey, öğrenim düzeyi, dünya görüşü vb. bakımından farklı özelliklere sahip kitleler üzerinde farklı etkilere sahip olabileceği üzerinde durulur.

2.ELEŞTİRELOKUMA

No.	Kazanım	Açıklama
1	Metnin gelenek içindeki yerini değerlendirir.	Metnin gelenek içindeki yeri; tür, biçim, içerik, dil ve üslup özellikleri bakımından kendisinden önce yazılan eserlerle karşılaştırılarak değerlendirilir.
2	Edebiyat ve fikir akımları ile edebî toplulukların sanat anlayışlarının metne etkilerini değerlendirir.	
3	Metnin, yazıldığı dönemle ilişkisini ve sonraki dönemlere etkisini değerlendirir.	Yazıldığı dönemin edebî, siyasi, toplumsal ve kültürel şartlarının esere etkileri değerlendirilir. Metnin; yazıldığı dönem veya sonraki dönemlerde -varsa- edebî, siyasi, sosyal ve kültürel etkileri değerlendirilir.
4	Metnin kurmaca dünyası ile eserde anlatılan dönemin gerçekliği arasındaki ilişkiyi karşılaştırır.	Kurmaca metinlerde anlatılan olayların belli bir tarihsel dönemde yaşanmış olaylarla benzerlik gösterebileceği ancak kurmaca gerçeklik ile tarihsel gerçekliğin farklı olduğu ve bu nedenle kurmaca metinlerin, gerçekliği olduğu gibi yansıtmadığı vurgulanır.
5	Metinle yazar/şair arasındaki ilişkiyi değerlendirir.	Metinle yazarın/şairin hayatı, edebî kişiliği, siyasi ve sosyal konulardaki görüşleri arasındaki ilişki -varsa- değerlendirilir.
6	Metinde yazarın anlatım tutumunu değerlendirir.	Yazarın okuyucuyu etkilemek için metindeki düşünce ve kişilere yönelik öğretici, betimleyici, mizahi, eleştirel vb. bir anlatım tutumunu tercih edebileceği vurgulanır.
7	Metnin tutarlılığını sorgular.	Metindeki olaylar, bilgiler, düşünceler arasındaki tutarlılık ve konu akışındaki uyum değerlendirilir.
8	Metni başka metinlerle karşılaştırır.	Öğrencilerin okudukları metni aynı veya farklı türdeki başka metinlerle tür, biçim, üslup, anlatım teknikleri, içerik vb. açısından karşılaştırmaları sağlanır. Metinde, başka metinlerin etkileri değerlendirilir.

9	Metinle ilgili eleştirileri değerlendirir.	Öğrencilerin incelenen metinle ilgili başkası tarafından yapılan eleştirileri kendi yorumlarıyla karşılaştırmaları sağlanır.
10	Metni, kendi hayatı veya çevresindeki olay ve durumlarla karşılaştırır.	
11	Metindeki değerleri, içinde yaşadığı toplumun değerleriyle karşılaştırır.	Metindeki toplumsal ve kültürel değerlerle içinde yaşanan toplumun değerleri karşılaştırılır.
12	Öyküleyici metinlerde öne çıkan yapı unsurlarının kurgudaki işlevini değerlendirir.	Öyküleyici metinlerde öne çıkan yapı unsurlarını oluşturan olay, şahıs, yer veya zamana ait özelliklerin metnin kurgusuna nasıl yerleştirildiği ve bu kurgulamanın niçin yapıldığı değerlendirilir. Örneğin bir metinde mekân, metnin kurgusunda diğer unsurlara göre daha etkin bir rol oynayabilir. Yazar bir mekânda gerilimi sürekli canlı tutarken bir başka mekânda olayların daha sakin biçimde gelişmesini tercih edebilir.
13	Okuduğu haber metnindeki bilgilerin güvenilirliğini değerlendirir.	Haber metnindeki bilgilerin dayandığı kaynakların güvenilirliği, başka kaynaklardaki bilgilerle örtüşüp örtüşmediği değerlendirilir.

6.3. YAZMA KAZANIMLARI

YAZMA		
No.	Kazanım	Açıklama
1	Yazacağı metnin konusunu, amacını, hedef kitlesini ve türünü belirler.	
2	Yazısında kullanacağı olay, düşünce ve bilgileri belirler.	Yazma konusuyla ilgili olay, düşünce ve bilgileri ortaya çıkarmak için beyin fırtınası, kavram ağı oluşturma, tartışma gibi yollara başvurulabileceği açıklanır.
3	Yazma konusuyla ilgili araştırmalar yapar.	Yazma konusuyla ilgili bilgi eksiklerini gidermek için araştırma yapılabilmesi vurgulanır. Konuyla ilgili kaynaklara ulaşma, özetleme, not alma teknikleri üzerinde durulur. İnternet'te araştırma yaparken konuyla doğrudan ilgili ve önemli metinleri diğerlerinden ayırmak için kullanılacak sınırlama teknikleri üzerinde durulur.
4	Yazısının konusunu sınırlandırır.	Bir yazıya hazırlık yapıldıktan sonra konunun sınırlandırılmasının yazmayı kolaylaştıracağı vurgulanır.
5	Yazısının ana düşüncesini belirler.	Bir yazının ana düşünce etrafında geliştirilmesi gerektiği vurgulanır.
6	Yazısında kullanacağı yardımcı düşünceleri belirler.	Bir yazıda ana düşünceye bağlı olarak geliştirilen yardımcı düşüncelerin belirlenmesi gerektiği vurgulanır.
7	Yazılarında düşüncüyü geliştirme yollarından yararlanır.	
8	Metin türlerinin özelliklerini dikkate alarak yazar.	Yazının, metin türünün temel özelliklerini taşıması gerektiği vurgulanır. Metin türüne bağlı yapı unsurları değerlendirilir.
9	Yazacağı metni planlar.	Bir yazıyı planlarken yazıda yer alacak yardımcı düşünceler ve bu düşünceleri destekleyen ayrıntıların sınıflandırılması ve sıraya konulması gerektiği açıklanır.

10	Yazma planından hareketle taslak metin oluşturur.	Taslak metnin daha önce belirlenen ana düşünce, yardımcı düşünce ve düşünceyi geliştirme yolları doğrultusunda oluşturulacağı vurgulanır.
11	Duygu ve düşüncelerini farklı cümle yapılarını kullanarak yazar.	Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksiltili, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi, fiil cümlesi şeklinde farklı cümle yapılarının kullanılabilmesi ve bu kullanımların metne katkısı vurgulanır.
12	Duygu ve düşüncelerini açık ve etkili biçimde ifade eden paragraflar yazar.	Paragrafın, metnin temel birimlerinden biri olduğu, konunun bir boyutunu ele alıp geliştirdiği ve kendi içinde bütünlük taşıdığı vurgulanır.
13	Yazılarını cümle ve paragraflar arasındaki ilişkileri dikkate alarak yazar.	Bir metinde cümle ve paragraflar arasındaki ilişkilerin önemi vurgulanır. Bu ilişkilerin tamamlamalar, zamirler, bağlaçlar, edatlar, eksiltili anlatım gibi dil yapılarıyla ve konu sürekliliğinin sağlanmasıyla oluşturulduğu belirtilir.
14	Metin türüne uygun anlatım tür ve tekniklerini kullanır.	Metin türüne göre açıklayıcı, tartışmacı, betimleyici, öyküleyici anlatım türlerinin; betimleme, diyalog, monolog vb. anlatım tekniklerinin kullanılabileceği vurgulanır.
15	Yazılarında farklı kaynaklardan etik kurallar çerçevesinde yararlanır.	Yazıda yararlanılan kaynakların metin içinde ve metin sonunda nasıl gösterileceği açıklanır. Not: Bu kazanıma yönelik etkinlikler, sadece 9. sınıftaki “Araştırmaya Dayalı Metin Yazma” çalışmalarında gerçekleştirilir.
16	Taslak metni geliştirir.	Taslak metin; bilgi, duygu, düşünce ve olayların açık, anlaşılır ve ikna edici biçimde sunulup sunulmadığı ve bölümler arasındaki ilişkiler kontrol edilerek geliştirilir. Öğrencilerin kaynaklardan aktardığı görüşler ile kendi görüşlerinin ayrılmasını sağlayacak biçimde yazmasının ve yazılarında özgün bir üslup oluşturmasının önemi vurgulanır.

17	İyi bir anlatımda bulunması gereken özellikleri dikkate alarak yazar.	İyi bir anlatımın açıklık, akıcılık, yalınlık, doğruluk gibi özellikler taşıması gerektiği açıklanır.
18	Metni içerik açısından düzeltir.	Metin içerik açısından gözden geçirilirken tutarlılık, cümle ve paragraflar arası ilişki, başlık, kelime tercihleri, anlatım bozuklukları vb. açısından değerlendirilmesi gerektiği vurgulanır.
19	Metni biçim özellikleri açısından düzeltir.	Metin biçim özellikleri açısından gözden geçirilirken yazım, noktalama, sayfa düzeni, okunaklılık vb. açısından değerlendirilmesi gerektiği vurgulanır.
20	Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.	Öğrencilerin yazdığı metinleri yüksek sesle okuma; panoda sergileme; elektronik ortamlarda, kitap, dergi ve gazetelerde yayımlama; yarışmalara katılma gibi yollarla paylaşabilecekleri belirtilir.
21	Ürettiği ve paylaştığı metinlerin sorumluluğunu üstlenir.	Üretilen ve paylaşılan metinlerin hukuki ve ahlaki sorumluluğunun bilincinde hareket edilmesi gerektiği vurgulanır.

6.4. SÖZLÜ İLETİŞİM KAZANIMLARI

1. KONUŞMA		
No.	Kazanım	Açıklama
1	İletişim sürecini oluşturan öğeleri ve iletişimde dilin işlevini belirler.	İletişimin tanımı ve öğeleri (gönderici, alıcı, ileti, kanal, geri bildirim, kod, bağlam vb.) ve dilin işlevleri (göndergesel, heyecana bağlı, alıcıyı harekete geçirme, şiirsel, kanalı kontrol ve dil ötesi işlevler) örneklerle açıklanır.
2	Konuşmanın konusunu, amacını, hedef kitle-sini ve türünü belirler.	
3	Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapar.	
4	Konuşma metnini planlar.	
5	Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.	
6	Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.	
7	Konuşmasına uygun sunu hazırlar.	Yazılı, görsel ve işitsel unsurların sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.
8	Konuşma provası yapar.	Konuşma öncesinde konuşma yapılacak yerin, kullanılacak araçların, konuşma içeriği ve süresinin kontrol edilmesinin önemi vurgulanır.
9	Boğumlama, vurgulama, tonlama ve duraklamaya dikkat ederek konuşur.	Konuşmacının sesleri ve heceleri birbirine karıştırmadan, yutmadan, tam ve doğru çıkarması; kelime ve cümle vurgusuna dikkat etmesi; ses tonunu amacına, ortama, içeriğe ve hedef kitleye uygun olarak ayarlaması gerektiği vurgulanır. Konuşurken nefes almak için sözün anlamına uygun duraklamalar yapılmasının önemi belirtilir.

10	Konuşurken gereksiz ses ve kelimeler kullanmaktan kaçınır.	Konuşma sırasında “hım, eee, ııı” gibi sesleri veya “işte, hani, yani, şey, mesela, atıyorum” vb. kelimeleri gereksiz yere ve dinleyiciyi rahatsız edecek düzeyde kullanmaktan kaçınılması gerektiği vurgulanır.
11	Konuşmasında beden dilini doğru ve etkili biçimde kullanır.	Konuşmacının içeriğe ve hitap ettiği kitleye uygun jest ve mimikler kullanmasının, dinleyici ile göz teması kurmasının, heyecanını kontrol etmesinin, dış görünümünü ve kıyafetini konuşma yapacağı ortama göre ayarlamasının önemi vurgulanır.
12	Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.	Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma; bir fıkrâ, hikâye, anı anlatma gibi tekniklere başvurulabileceği vurgulanır.
13	Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.	Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir, fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirilebileceği vurgulanır.
14	Konuşmasında önemli noktaları vurgulayan ve konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran ifadeler kullanır.	Konuşmacının önemli noktaları vurgulamak ve dinleyicilerin ilgisini canlı tutmak için çeşitli geçiş ifadelerini (bundandolayı, özellikle, kısacası vb.) kullanabileceğine dikkat çekilir.
15	Konuşmasını etkili bir biçimde sonlandırır.	Konuşmanın genel iletisinin konuşmanın sonunda da vurgulanmasının önemi açıklanır.
16	Konuşmasında süreyi verimli kullanır.	
17	Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.	

2. DİNLEME		
No.	Kazanım	Açıklama
1	Dinleme amacını belirler.	
2	Amacına uygun dinleme tekniklerini kullanır.	Not alarak dinleme, empati kurarak dinleme, seçici dinleme, eleştirel dinleme vb. tekniklerin kullanılabileceği vurgulanır.
3	Dinlediği konuşmanın konusunu ve ana düşüncesini tespit eder.	
4	Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder.	Dinlediği konuşmadaki temel kavramları ve ayrıntıları belirler.
5	Dinlediklerini özetler.	
6	Dinlediği konuşmadaki açık ve örtük iletileri belirler.	
7	Dinlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.	
8	Dinlediği konuşmanın tutarlılığını sorgular.	Konuşma; konu akışındaki uyum; olaylar, bilgiler ve düşünceler arasındaki tutarlılık açısından değerlendirilir.
9	Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin dayanaklarının geçerliliğini sorgular.	

7. TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ ÜNİTELERİ

Türk Dili ve Edebiyatı derslerinde okuma, yazma, sözlü iletişim ve dil bilgisi çalışmaları aşağıdaki açıklamalara ve ünite tablolarına göre yürütülür.

Okuma Çalışmaları

Öğretim sürecinde önce türün özelliklerini, daha sonra türün gelişimini yansıtan metinler işlenir.

Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler

- Genel tür bilgisinin öğretimi için kullanılacak metinler, Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatından ve türün karakteristik özelliklerini yansıtan metinlerden seçilir.
- Tür özellikleriyle ilgili bilgilerin öğretimi ve metin üzerindeki çalışmalar kazanımlar dikkate alınarak verilir.

Türün Gelişimini Yansıtan Metinler

- Türk ve dünya edebiyatından türün değişim ve gelişimini temsil edebilecek metinler seçilir.
- Üst sınıflarda, önceki sınıflarda öğretilen tür bilgileri metinler üzerinden hatırlatma düzeyinde tekrar edilir, varsa yeni bilgiler metinlerle ilişki kurularak öğretilir.
- Metinler, kazanımlar dikkate alınarak değerlendirilir.

Kitap Okuma ve Değerlendirme

- Öğrencilere okuma alışkanlığını kazandırmak amacıyla her dönemde bir kitap okutulur ve sınıfta kitap değerlendirme çalışmaları yapılır.

Dil Bilgisi Öğretimi

- Bazı ünitelerde okuma çalışmalarında 9 ve 10. sınıflarda konu temelli olarak incelenen metnin yapısı ve anlamından hareketle dil özellikleri değerlendirilir.

Yazma Çalışmaları

- Türün yapısı ve özellikleri açıklandıktan sonra ünitelerde belirtilen yazma çalışmaları yapılır

Sözlü İletişim Çalışmaları

- Yapılacak çalışmalardan önce gerekli açıklamalar yapılır, teknik bilgiler verilir. Daha sonra ünitelerde belirtilen aşamalar doğrultusunda sözlü iletişim çalışmaları gerçekleştirilir.

Ünitelerde kullanılan semboller ve anlamları aşağıdaki gibidir:

- Ünitelerde kullanılacak metinler / Dil bilgisi konuları
- Yazma uygulamaları
- Sözlü iletişim uygulamaları
- Kitap okuma ve değerlendirme çalışmaları

7.1. DOKUZUNCU SINIF ÜNİTELERİ DOKUZUNCU SINIF BİRİNCİ DÖNEM ÜNİTELERİ

9. SINIF / 1. DÖNEM

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1	6	<p>Türk Dili ve Edebiyatına Giriş</p> <ul style="list-style-type: none"> 📄 Dil ve kültür arasındaki ilişkiyi yansıtan bir metin 📄 Türkçenin tarihî gelişimiyle ilgili bir metin 📄 Bilim ve sanatı doğası, amaç ve yöntemleri bakımından karşılaştırmaya yönelik metinler 📄 Edebiyatın güzel sanatlar içerisindeki yeriyle ilgili bir metin 📄 Edebiyatın bilim dallarıyla ilişkisini yansıtan bir metin 📄 Metni edebî yapan özelliklerle ilgili bir metin 📄 Edebî türlerin ortaya çıkıp çeşitlenmesinde etkili olan unsurlarla ilgili bir metin 📄 Türk edebiyatının dönemleriyle ilgili bir metin <p>* Bu üniteye ele alınacak metinler bilgi içerikli kısa metinler olmalıdır. Yukarıdaki konuların birkaçını içeren bir metin de kullanılabilir.</p> <p>* Dil ve kültür arasındaki ilişki değerlendirilirken millî kimliğin oluşmasında dilin işlevine değinilir.</p> <p>* Türkçenin tarihî gelişimi içerisinde Türkçenin kökeni, yapısı, dünya dilleri arasındaki yeri, kullanılan alfabeler ve ağız, şive, lehçe, argo ve jargon kavramları üzerinde durulur.</p>	<p>Yazma Süreci</p> <p>✍ Yazmanın çeşitli aşamalarla gerçekleşen bir sürece dayandığı vurgulanarak aşağıdaki aşamalar doğrultusunda her öğrencinin bir metin yazması sağlanır.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Yazılacak metnin konusunu, amacını, hedef kitlesini ve türünü belirleme • Metinde kullanılacak düşünce, bilgi ve olayları belirleme o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Metnin ana düşüncesini/iletişimini belirleme • Ana düşünceyle/iletişimle bağlantılı yardımcı düşünceleri belirleme ve sıralama • Yardımcı düşünceleri destekleyen düşünceyi geliştirme yollarını belirleme o Taslak metin oluşturma <ul style="list-style-type: none"> • Yazı planına uygun biçimde metni yazma o Düzeltme ve geliştirme <ul style="list-style-type: none"> • Taslak metni açıklık, akıcılık, yalınlık, duruluk; paragraflar arası ilişki ve tutarlılık; yazım, noktalama, sayfa düzeni vb. açısından gözden geçirme ve düzeltme o Yazılan metni paylaşma 	<p>İletişim</p> <p>💬 İletişimin genel özellikleri ile dille sağlanan iletişimin özellikleri aşağıdaki konular çerçevesinde uygulamalı olarak kavratılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o İletişimin tanımı ve ögeleri (gönderici, alıcı, ileti, kanal, geri bildirim, kod, bağlam vb.) o Dilin işlevleri (göndergesel, heyecana bağlı, alıcıyı harekete geçirme, şiirsel, kanalı kontrol ve dil ötesi işlevler)

	<p>* Türk edebiyatının dönemleri ana hatlarıyla belirtilirken dönemlere ayrılmasındaki temel nedenler üzerinde durulur.</p> <p>* Metinler üzerinde Türk Dili ve Edebiyatına Giriş kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p> <p>Dil Bilgisi: Ses Bilgisi</p> <ul style="list-style-type: none"> Türkçenin ses özellikleri Ünlü uyumları Ses olayları 	<p>* Hazırlık aşamasında metinde kullanılacak düşünce, bilgi ve olayların belirlenmesi için beyin fırtınası, kavram ağı oluşturma, araştırma yapma, tartışma, gözlem, görsellerden yararlanma vb. yolların kullanılabileceği vurgulanır.</p> <p>* Bu çalışmada, öğrencilerden yazdığı metne yönelik hazırlığının ve planının görülmesi bakımından yukarıdaki aşamaların her birini yazılı olarak belirtmesi istenir.</p> <p>* Planlamada giriş, gelişme ve sonuç paragraflarının genel özellikleri verilir.</p> <p>* Paragraf kavramı, paragrafa başlama biçimleri ve paragrafın yapısıyla ilgili bilgiler verilir.</p> <p>* Düşünceyi geliştirme yolları açıklanır.</p> <p>* Öğrencilerden yazacakları metinlerde paragraf yapısına dikkat etmeleri ve düşünceyi geliştirme yollarını kullanmaları istenir.</p> <p>* Düzeltme aşamasında metin; öğretmen, öğrencinin kendisi veya arkadaşları tarafından değerlendirilir, değerlendirmede metinde düzeltilecek hususlar belirlenir.</p> <p>* Metinlere yönelik geri bildirimlerde her hatanın gösterilmesi yerine en çok tekrarlanan ve daha önemli görülen hususlar vurgulanır.</p> <p>* Örnek metinler öğrencilerle birlikte değerlendirilerek bir metnin niteliğini geliştirmek için yapılması gerekenler uygulamalı olarak gösterilir.</p> <p>Dil Bilgisi: Yazım Kuralları</p>	
--	--	--	--

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
2	5	<p>Hikâye</p> <p><i>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Cumhuriyet döneminden bir olay hikâyesi Cumhuriyet döneminden bir durum hikâyesi <ul style="list-style-type: none"> * Bir tür olarak hikâye hakkında genel bilgi verilir. * İncelenen hikâyelerde yapı unsurları (kişiler, olay örgüsü, mekân, zaman) anlatıcı ve bakış açısı belirlenir. * Hikâyede; konu, tema, çatışma kavramları açıklanır. * Olay hikâyesi ile durum hikâyesinin farkları incelenen metinlerden hareketle gösterilir. * Hikâyede kullanılan öyküleyici ve betimleyici anlatım biçimleri ve diyalog, iç konuşma teknikleri örnek metinler üzerinden açıklanır. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. <p>Dil Bilgisi: Şekil Bilgisi</p> <ul style="list-style-type: none"> Kök, ek bilgisi Yapısına göre kelime türleri (basit, türemiş, birleşik kelimeler) * Dil bilgisi konuları, okuma metinlerinden alınan bölümler üzerinde ve metin içindeki işlevlerine dikkat çekilerek işlenir. <p>Kitap Okuma ve Değerlendirme</p> <p>Öğrencilere bir hikâye antolojisi veya Cumhuriyet dönemi yazarlarından birine ait bir hikâye kitabı okutulur. Kitaptan seçilen bazı hikâyeler, hikâye ile ilgili kavramlardan hareketle değerlendirilir.</p>	<p>Hikâye</p> <p>Okuma çalışmalarında verilen bilgilerden yararlanılarak aşağıda aşamaları verilen hikâye yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> Konu ve temayı belirleme Kişileri ve metindeki işlevlerini belirleme Planlama <ul style="list-style-type: none"> Olay örgüsünü ve çatışmaları belirleme Mekânı ve zamanı belirleme Anlatıcı ve bakış açısını belirleme Taslak metin oluşturma <ul style="list-style-type: none"> Plan doğrultusunda metni yazma Anlatım biçimlerinden (öyküleyici, betimleyici) ve tekniklerinden (diyalog, iç konuşma) yararlanma Metni düzeltme ve geliştirme <ul style="list-style-type: none"> Metin tutarlılığını değerlendirme Anlatım bozukluklarını düzeltme Yazım ve noktalama hatalarını düzeltme Yazılan metni paylaşma <p>* Öğrencilerin yazdığı hikâyeler, yapı unsurlarının oluşturulması ve anlatım özellikleri bakımından değerlendirilir.</p> <p>Dil Bilgisi: Noktalama Kuralları</p>	<p>Söyleyiş Özelliklerine Uygun Konuşma (Diksiyon)</p> <ul style="list-style-type: none"> Türkçede vurgu ve tonlama konusunda bilgi verilir. Bu konuda aşağıdaki çalışmalardan biri veya birkaçı yapılır: <ul style="list-style-type: none"> Örnek konuşma videolarını söyleyiş özellikleri açısından değerlendirme Hikâye seslendirmeleri ve radyo tiyatrosu dinleme Tekerleme söyleme Vurgu ve tonlamaya dikkat ederek sesli okuma çalışmaları yapma Aynı metni farklı duyguları yansıtacak şekilde okuma

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
3	5	<p>Şiir</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Cumhuriyet döneminden hece ölçüsüyle yazılan iki şiir Cumhuriyet döneminden aruz ölçüsüyle yazılan bir şiir Cumhuriyet döneminden serbest tarzda yazılmış iki şiir <ul style="list-style-type: none"> * Bir tür olarak şiir hakkında genel bilgi verilir. * Şiir türü ve şiirin temel kavramları; söyleyici, nazım birimi, ölçü, kafiye, redif, ses akışını sağlayan diğer ahenk unsurları, nazım biçimi, nazım türü, edebî sanatlar (teşbih, istiare, mecazımürsel, teşhis ve intak) ve imge kavramı hakkında metinlerle ilişki kurularak bilgi verilir. * Söyleyici (şiirde konuşan; şairin sesini ve söyleyişini emanet ettiği kişi/varlık) ile şiirin hitap ettiği kişiye/varlığa dikkat çekilir ve bu ilişkinin metnin anlamını nasıl etkilediği belirlenir. * Aruz ve hece ölçüsünün şiirin ahengine sağladığı katkı örneklerle vurgulanır. * Cumhuriyet döneminden hece ölçüsüyle yazılan şiirler hece ölçüsünü modern şiir anlayışıyla kullanan metinlerden seçilir. * Lirik, epik, satirik, didaktik, pastoral şiir türleri tanıtılır. İncelenen metinler bu türlerle ilişki kurularak açıklanır. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. <p>Dil Bilgisi: Kelimede Anlam</p> <ul style="list-style-type: none"> Kelimelerin anlam özellikleri (temel, yan, mecaz anlam; terim anlamı) Kelimelerde anlam değişimleri (ad aktarması, anlam genişlemesi ve daralması, anlam iyileşmesi ve kötüleşmesi) <ul style="list-style-type: none"> * Kelimede anlamla ilgili konular; öncelikle okuma metinlerinden, gerektiğinde başka metinlerden alınan bölümler üzerinden işlenir. 	<p>Şiir</p> <p> Bir şiire benzeterek dize, beyit, dördlük, bent yazma veya şiiri devam ettirme gibi çalışmalar yapılır.</p>	<p>Şiir Dinletisi</p> <p> Öğrencilerin beğendikleri şiirlerden oluşan bir dinleti hazırlamaları sağlanır.</p>

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
4	2	<p>Makale</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p> Fen bilimleri ve sosyal bilimler alanlarında yazılmış birer bilimsel metin örneği</p> <ul style="list-style-type: none"> * Bilimsel metinler ile edebî metinler arasındaki farklar belirtilerek bilimsel metinlerin genel özellikleri (teze dayalı olması, araştırma verileriyle desteklenmesi, yararlanılan kaynakların gösterilmesi ve anlatım dilinin nesnel olması) verilir. * Bilimsel metinlerde özetleme, alıntılama ve kaynak göstermenin nasıl yapıldığı, incelenen metinler üzerinde gösterilir. * Açıklayıcı anlatım biçimi örnek metinler üzerinden gösterilir. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Araştırmaya Dayalı Metin Yazma</p> <p> Aşağıdaki aşamalar doğrultusunda araştırmaya dayalı bir metin yazma çalışması yapılır.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Araştırma konusunu belirleme • Kaynak taraması yapma ve ilgili bölümleri seçme o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Metnin temel bölümlerini belirleme • Bilgilerin hangi bölümlerde kullanılacağını belirleme o Taslak metin oluşturma <ul style="list-style-type: none"> • Plan doğrultusunda metni yazma • Kaynaklardan yararlanma (özetleme, alıntılama) • Metin içinde ve sonunda kaynak gösterme o Metni düzeltme ve geliştirme <ul style="list-style-type: none"> • Metin tutarlılığını değerlendirme • Yazım ve noktalama hatalarını düzeltme o Yazılan metni paylaşma <ul style="list-style-type: none"> * Araştırmaya dayalı metinlerin yazımında kütüphanede ve İnternet'te kaynak taramasının nasıl yapıldığı ve sınırlandırıldığı örneklerle gösterilir. * Farklı kaynaklardaki bilgilerin bir metinde nasıl terkip edileceği örneklerle açıklanır. * Metin içinde ve sonunda bilimsel kaynak göstermeye ilişkin temel ilkeler örneklerle açıklanır. * Öğrencilerin yazdığı metinler, açıklayıcı anlatım biçiminin kullanımı, kaynaklardan yararlanma, bilgilerin düzenlenişi vb. açılardan değerlendirilir. 	<p>Sunu Hazırlama</p> <p> Bir sununun nasıl hazırlanacağı aşağıdaki hususlar açıklanarak örneklerle gösterilir.</p> <ul style="list-style-type: none"> o Sunu kapak sayfası hazırlama o Sunu akışı sayfası hazırlama o Sunuda yazı kullanımı <ul style="list-style-type: none"> • Anahtar kavramları ve önemli bilgileri yansıtma • Punto, yazı karakteri, satır sayısı vb.nin uygunluğu o Sunuda görsel ve işitsel öğelerin kullanımı o Yazı, görsel ve zemin ilişkisi <ul style="list-style-type: none"> * Sunuda konuşma metninin önemli noktalarının yer alması gerektiği, sununun konuşmayı destekleyen bir araç olduğu, sunuyu konuşmacının yönlendirmesi gerektiği vurgulanır. * Öğrencilerin sonraki ünitelerde gerçekleştireceği hazırlıklı konuşma çalışmalarında bu ilkelere uymaları gerektiği belirtilir.

DOKUZUNCU SINIF İKİNCİ DÖNEM ÜNİTELERİ

9. SINIF / 2. DÖNEM

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
5	5	<p>Roman</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p>📄 Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatından iki roman</p> <ul style="list-style-type: none"> * Seçilen metinler, roman türünün karakteristik özelliklerini yansıtan eserlerden alınır. * Bir tür olarak roman hakkında genel bilgi verilir. * Romanın yapı unsurları (olay örgüsü, kişiler, mekân, zaman), tema, bakış açısı ve anlatıcı, tip ve karakter kavramları metinlerle ilişki kurularak açıklanır. * Romanda anlatıcının tutumunun olayların akışına ve metnin iletilmesine etkisi değerlendirilir. * Romanın hikâyeden ayrılan yönleri belirtilir, roman çeşitlerine (polisye, fantastik, tarihî vb.) girilmez. * Romanda temel çatışma ve diğer çatışmalar, olay örgüsüyle birlikte açıklanır. * Romanda anlatma, gösterme, özetleme tekniklerinin kullanımı örnekler üzerinden gösterilir. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirilmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Roman</p> <p>✍️ Aşağıdaki çalışmalardan biri veya birkaçı yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Öğrencilerden okudukları bir romanın yapı unsurlarından birini veya birkaçını (kişiler, mekân, zaman, olay örgüsü) değiştirerek romana kısa eklemeler yapmaları istenir. o Öğrencilerden bir romanın bir kesitini bakış açısı ve anlatıcıyı değiştirerek yazması istenir. 	<p>Hazırlıklı Konuşma</p> <p>🗣️ Öğrencilerden kendilerine verilen konularda aşağıdaki aşamalarla hazırlıklı konuşma yapmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Konuyu, amacı ve hedef kitleyi belirleme • Konuşma konusuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapma o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Konuşmanın temel bölümlerini belirleme • Her bölümde vurgulanacak hususları belirleme • Konuşma içeriğini süreye göre düzenleme • Konuşma metnini veya notlarını hazırlama • Konuşmada kullanılacak görsel ve işitsel araçları hazırlama • Konuşma provası yapma o Sunum <ul style="list-style-type: none"> • Mekânı, hedef kitleyi, konuyu ve amacı dikkate alarak konuşma • Etkili bir başlangıç yapma • Önemli noktaları vurgulama • Konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran ifadeler kullanma • Konuşmada gerektiğinde özetlemelere başvurma • Konuşmayı uygun ifadelerle tamamlama • Konuşmayı planlanan sürede tamamlama

Dil Bilgisi: Kelime Türleri

- İsim
- Sıfat
- Zamir

- * İsim konusuyla birlikte isim tamlaması ve isim-fiil; sıfat konusuyla birlikte sıfat tamlaması ve sıfat-fiil konusu anlatılmalıdır.
- * Dil bilgisi konuları, okuma metinlerinden alınan bölümler üzerinde ve metin içindeki işlevlerine dikkat çekilerek işlenir.

Kitap Okuma ve Değerlendirme

- Öğrencilere Cumhuriyet döneminde yazılmış bir roman okutulur. Okunan roman; yapı unsurları, tema, bakış açısı ve anlatıcı bakımından değerlendirilir.

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
6	4	<p>Tiyatro</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p> Cumhuriyet döneminden üç tiyatro (trajedi, komedi, dram) örneği</p> <ul style="list-style-type: none"> * Tiyatro türü hakkında genel bilgi verilir. * Trajedi, komedi, dram türlerinin genel özellikleri ve bu türlerin edebi akımlarla (Klasizm ve Romantizm) ilişkisi hakkında bilgi verilir. * Tiyatro metinlerinin biçimsel özellikleri (mekânın ve hareketlerin betimlenmesi, diyalog ve monologların yazılış biçimi, sahnelerin ayrılması, kişilerin belirtilmesi vb.) * Temel tiyatro terimleri (dekor, kostüm, suflör, replik, sahne, perde vb.) ve tiyatronun yapı unsurları (dramatik örgü, yer, zaman, çatışma) açıklanır. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Kısa Oyun</p> <p> Öğrenciler gruplara ayrılarak her gruptan aşağıdaki aşamalarla 3-5 dakikada oynanabilecek kısa bir oyun yazmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Konu ve temayı belirleme • Oyundaki kişileri ve özelliklerini belirleme o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Sahneyi/sahneleri belirleme • Dramatik örgüyü belirleme • Çatışmayı belirleme o Taslak metni oluşturma <ul style="list-style-type: none"> • Dekor ve kostümle ilgili ayrıntıları yazma • Hareketlere ait betimlemeleri yazma • Diyalog ve monolog oluşturma o Taslak metni geliştirme ve düzeltme <ul style="list-style-type: none"> • Metin tutarlılığını değerlendirme • Yazım ve noktalama hatalarını düzeltme o Yazılan metni paylaşma <p>* Bu uygulamada sınıfın düzeyine göre yazmayı kolaylaştırmak amacıyla öğrencilere farklı konular ve dramatik örgü örnekleri verilir.</p>	<p>Kısa Oyun Sahneleme</p> <p> Öğrenciler yazdıkları kısa oyunları aşağıdaki aşamalarla sahneler:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Rol dağılımı yapma o Sınıf imkânları dâhilinde sahne ve dekoru düzenleme o Yazılan kısa oyunu sahneleme ve değerlendirme

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
7	3	<p>Senaryo</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metin</p> <p> Türk edebiyatından filmi çekilmiş bir hikâye veya romandan alınan metin, bu metinden üretilen senaryo ve filmin ilgili bölümü</p> <ul style="list-style-type: none"> * Sinema sanatı hakkında genel bilgi verilir. * Edebiyat ile sinema; amaç ve yöntem bakımından karşılaştırılır, bunların aralarındaki ilişkiye değinilir ve bu iki sanatın benzer ve farklı yönleri ortaya konulur. * Senaryo ile edebî metnin farklılıkları belirlenir. * İncelenen metin üzerinden roman ve hikâye metni ile senaryo arasındaki ilişki, senaryo ile film arasındaki ilişki değerlendirilir. 	<p>Kısa Film Senaryosu</p> <p> Öğrenciler gruplara ayrılarak her gruptan aşağıdaki aşamalarla 3-5 dakikalık kısa bir film senaryosu yazmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Taslak öykü (sinopsis) oluşturma o Taslak öyküyü geliştirme o Senaryo yazma <ul style="list-style-type: none"> * Taslak öykünün tema ve konu belirlendikten sonra tasarlanan film öyküsünün kısa bir özeti olduğu ve geniş zaman kipiyle yazıldığı bir örnek üzerinden açıklanır. * Taslak öykü geliştirilirken dramatik yapıda olaylar arasında bağlantıların kurulduğu, kişilerin tanıtıldığı, önemli diyalogların yazıldığı belirtilir. Ayrıca bu bölümün öyküleyici anlatımla yazıldığı bir örnek üzerinden açıklanır. * Bölüm, ayırım, sahne, çekim terimleri açıklanır. Senaryo yazma aşamasında; olayların ayrıntıları, kişileri, konuşma örgüsü, kullanılacak ses ve müzik unsurlarının belirlenmesi ve senaryoda kullanılması üzerinde durulur. * Bu uygulamada senaryo yazmayı kolaylaştırmak amacıyla öğrencilerden öyküleyici bir metni (masal, fabl, hikâye, roman vb.) veya metnin bir bölümünü senaryoya dönüştürmeleri istenebilir. 	<p>Kısa Film Hazırlama</p> <p> Yazılan senaryoyu kısa filme çekme ve sunma</p>

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
8	2	<p>Masal / Fabl</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Türk halk edebiyatından bir masal örneği Doğu edebiyatından bir masal örneği Divan edebiyatından fabl özelliği gösteren bir mesnevi örneği Batı edebiyatından bir fabl örneği <p>* Seçilen metinler üzerinden masal türünün özellikleri, kalıp ifadeler ve masal planı (döşeme-serim-düğüm-çözüm-dilek) hakkında genel bilgi verilir. Türk ve dünya edebiyatındaki önemli masallara değinilir.</p> <p>* Fabl türünün özellikleri ve fabl yapısı (serim-düğüm-çözüm-öğüt) hakkında bilgi verilir.</p> <p>* Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p>	<p>Fabl</p> <p> Aşağıdaki aşamalar doğrultusunda bir fabl yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Konu ve temayı belirleme • Hayvanları ve temsil edecekleri insanî özellikleri belirleme o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Olay örgüsünü (serim, düğüm ve çözüm bölümlerini) belirleme o Taslak metin oluşturma <ul style="list-style-type: none"> • Plan doğrultusunda metni yazma • Hayalî ve olağanüstü unsurları kullanma • Öğüt bölümünü yazma o Metni düzeltme ve geliştirme <ul style="list-style-type: none"> • Metin tutarlılığını değerlendirme • Anlatım bozukluklarını düzeltme • Yazım ve noktalama hatalarını düzeltme o Yazılan metni paylaşma 	<p>Etkili Dinleme</p> <ul style="list-style-type: none"> Dinleme türleri ve etkili dinlemenin ilkeleri açıklanır. Aşağıdaki çalışmalar veya benzerleri yapılır: <ul style="list-style-type: none"> o Dinlediklerine yönelik soru sorma çalışmaları o Dinlediklerini özetleme çalışmaları o Eleştirel dinleme çalışmaları

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
9	2	<p>Mektup / e-posta</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p>📄 Cumhuriyet döneminden bir özel, bir edebî mektup; iki e-posta örneği</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <p>📄 Divan edebiyatından bir mektup örneği</p> <p>📄 Tanzimat Dönemi'nden bir mektup örneği</p> <p>* Mektup türü hakkında kısa bilgi verilir.</p> <p>* Özel mektup ve edebî mektup arasındaki benzerlik ve farklılıklar belirtilir.</p> <p>* Seçilen metinlerden hareketle mektup türünün dil ve anlatım özellikleri hakkında bilgi verilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p>	<p>Mektup / e-posta</p> <p>✍️ Aşağıdaki aşamalar doğrultusunda mektup / e-posta yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Amaç ve muhatabı belirleme o İçeriği belirleme o Hitap ifadesini yazma o Kendini tanıtmak (ilk defa yazışma yapılıyorsa) o İçeriği yazma o Selam/sevgi/saygı ifadesi kullanma o Ad-soyad, tarih, imza, adres yazma o Dil, yazım ve noktalama hatalarını düzeltme o Mektubu/e-postayı gönderme 	<p>Açık Oturum</p> <p>🗨️ Oluşturulacak 4-6 kişilik gruplarla aşağıdaki aşamalar uygulanarak açık oturum düzenlenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Konuşmacıları belirleme o Açık oturumu yönetecek başkanı belirleme o Başkanın tartışma konusunu ve konunun önemini belirtmesi o Başkanın konuşmacıları tanıtmak ve konuşmacılara sırasıyla söz vermesi o Seçilen konunun başkanın soruları doğrultusunda birkaç turda tartışılması o Başkanın oturum sonunda konuyu toparlaması ve dinleyici sorularını alması <p>* Açık oturum uygulamasından önce öğrencilere açık oturumun özellikleri hakkında kısa bilgi verilir.</p>

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
10	2	<p>Günlük / Blog</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Cumhuriyet döneminden iki günlük örneği İki blog örneği <p>* Günlük türünün özellikleri ve anı türünden farkları açıklanır.</p> <p>* Günlük türünün edebiyatımızdaki gelişimi hakkında ayrıntıya girilmeden bilgi verilir.</p> <p>* Bloglarda (İnternet ortamında oluşturulan kişisel sayfalar) günlük tutulabileceği belirtilir. Bloglarda yazılan günlüklerin diğer insanlarla paylaşıldığı, okuyucular tarafından yorumlanabildiği vurgulanır.</p> <p>* Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p>	<p>Günlük</p> <p> Günlük yazmada gözlem ve kişisel izlenimlerin önemi vurgulanarak öğrencilerden günlük yazması istenir.</p> <p>* Günlük yazmanın yaşanan bir günü özetlemek olmadığı vurgulanır. Günlükte, yaşanan / karşılaşılan bir olay veya durumun, kişide oluşturduğu duygu ve düşünceleri, içten bir anlatımla sunması gerektiği örneklerle açıklanır. Öğrencilerin günlük yazma çalışmasında bu hususa dikkat etmeleri istenir. Öğrencilerin yazdığı metinler değerlendirilir.</p>	<p>Panel</p> <p> Oluşturulacak 4-6 kişilik gruplarla aşağıdaki aşamalar doğrultusunda bir panel düzenlenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Konuşmacıları belirleme Paneli yönetecek başkanı belirleme Başkanın panel konusunu ve konunun önemini belirtmesi Başkanın konuşmacıları tanıtması ve konuşmacılara sırasıyla söz vermesi Her konuşmacının konunun farklı bir yönünü açıklaması Başkanın oturum sonunda konuyu toparlaması ve dinleyici sorularını alması <p>* Uygulanmadan önce panelin, bir konunun her konuşmacı tarafından farklı bir yönüyle ayrıntılı şekilde ele alındığı bir tartışma türü olduğu belirtilir. Konunun ele alınışı dışında, düzenlenme ve uygulanma şeklinin açık oturumla aynı olduğu vurgulanır.</p>

7.2. ONUNCU SINIF ÜNİTELERİ
ONUNCU SINIF BİRİNCİ DÖNEM ÜNİTELERİ

10. SINIF / 1. DÖNEM

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1	6	<p>Hikâye</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> 📄 Dede Korkut Hikâyeleri'nden bir örnek 📄 Divan edebiyatından kısa bir mesnevi 📄 Bir halk hikâyesi 📄 Tanzimat Dönemi'nden bir hikâye 📄 Millî Edebiyat Dönemi'nden bir hikâye <ul style="list-style-type: none"> * Türk edebiyatında hikâye türünün mitolojik metinler, halk hikâyeleri, divan edebiyatındaki mesneviler gibi yerli kaynakları olduğuna dikkat çekilir. * Dede Korkut Hikâyeleri hakkında kısa bilgi verilir ve bu hikâyelerin destandan halk hikâyesine geçiş örneği olduğu vurgulanır. * Mesnevi ve halk hikâyesinin tür özellikleri ve Türk edebiyatındaki gelişimi hakkında kısaca bilgi verilir. * Hikâyenin Tanzimat'tan Millî Edebiyat Dönemi'ne kadar gelişimi hakkında kısaca bilgi verilir. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Hikâye</p> <p>✍️ Öğrencilerden 9. sınıfta öğrendiği yazma aşamalarını dikkate alarak bir hikâye yazmaları; bu hikâyelerde özellikle anlatma, gösterme, diyalog ve iç konuşma tekniklerini kullanmaları istenir.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Yazma uygulamasından önce örnek metinler üzerinden anlatma, gösterme, diyalog ve iç konuşma tekniklerinin bir hikâyenin oluşumuna katkısı açıklanır. * Öğrencilerin yazdığı hikâyeler, bu tekniklerin kullanımı bakımından değerlendirilir. 	<p>Hazırlıklı Konuşma</p> <p>🗣️ Öğrencilerden kendilerine verilen konularda aşağıdaki aşamalarla hazırlıklı konuşma yapmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Konuyu, amacı ve hedef kitleyi belirleme • Konuşma konusuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapma o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Konuşmanın temel bölümlerini belirleme • Her bölümde vurgulanacak hususları belirleme • Konuşma içeriğini süreye göre düzenleme • Konuşma metnini veya notlarını hazırlama • Konuşmada kullanılacak görsel ve işitsel araçları hazırlama • Konuşma provası yapma o Sunum <ul style="list-style-type: none"> • Mekânı, hedef kitleyi, konuyu ve amacı dikkate alarak konuşma • Etkili bir başlangıç yapma • Önemli noktaları vurgulama • Konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran ifadeler kullanma • Konuşmada gerektiğinde özetlemelere başvurma • Konuşmayı uygun ifadelerle tamamlama • Konuşmayı planlanan sürede tamamlama o Değerlendirme

Dil Bilgisi: Kelime Türleri

- Fiil
- Zarf

- * Anlamlarına göre fiiller, fiilde zaman ve kip, anlam kayması, ek-fiil, yapılarına göre fiiller, fiilde çatı konuları açıklanır.
- * Zarf konusyla birlikte zarf-fiil konusu da anlatılır.
- * Fiille ve zarfla ilgili bilgiler, öncelikle okuma metinlerinden, gerektiğinde farklı metinlerden alınan bölümler üzerinde gösterilir ve zarfların ve fiillerin metin içindeki işlevlerine dikkat çekilir.

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
2	7	<p>Şiir</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> İslamiyet'in kabulünden önceki Türk şiirinden bir koşuk, bir sagu Geçiş dönemi (11-12. yüzyıl) Türk edebiyatından kısa metin örnekleri Halk edebiyatından bir ilahi ve bir nefes Halk edebiyatından üç mâni ve bir türkü Halk şiirinden bir koşma Divan şiirinden iki gazel Divan şiirinden bir kaside Divan şiirinden bir şarkı <p>* Seçilen metinler üzerinden şiir türünün gelişimi, nazım biçimleri ve dönemlerin karakteristik özellikleri hakkında genel bilgi verilir.</p> <p>* Halk edebiyatından ilahi örneği Yunus Emre'nin şiirlerinden seçilir ve bu şiir üzerinden tasavvuf geleneği hakkında genel bilgi verilir.</p> <p>* Geçiş dönemi metinleri (Divanu Lügati't-Türk, Kutadgu Bilig, Atabetü'l Hakayık, Divan-ı Hikmet) hakkında kısaca bilgi verilir. Bu eserlerin Türkçenin gelişimine katkıları vurgulanır.</p> <p>* Divanu Lügati't-Türk'le ilgili bilgi verilirken eski Türk şiirine ait örneklerin bu sözlükte yer aldığı ve bu eserin Türkçenin ilk sözlüğü olduğu belirtilir.</p> <p>* Aşık tarzı halk şiirinde nazım biçimi ve türleri hakkında kısa bilgi verilir.</p> <p>* Kaside, gazel ve şarkının özellikleri hakkında bilgi verilir ve bu özellikler incelenen metinlerin üzerinde değerlendirilir.</p>	<p>Şiir</p> <p>Aşağıdaki çalışmalar yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Mâni yazma çalışması o Koşma yazma çalışması <p>* Mâni ve koşma yazma çalışmalarında öğrencilerden türlerin şekil özelliklerine dikkat etmeleri istenir.</p> <p>* Öğrencilerin yazacakları koşmayı güzelleme, koçaklama, taşlama, ağıt türlerinden birini esas alarak yazabilecekleri belirtilir.</p> <p>* Koşma yazma çalışmasında öğrencilerden benzetme, kişileştirme, mecaz vb. sanatlardan yararlanmaları istenir.</p> <p>* Öğrencilerin yazdığı şiirler sınıfta değerlendirilir.</p>	<p>Şiir Dinletisi</p> <p>Öğrencilerin bir grubundan aile büyüklerinden veya başka kişilerden mani derlemeleri ve bunları konularına göre tasnif ederek sınıfta okumaları istenir.</p> <p>Öğrencilerin bir grubundan halk şiiri nazım biçimlerinden (koşma, semai, varsağı, destan, türkü, mani, ilahi, nefes vb.) oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir. Ders kitabına bu türlerden okuma metinleri konur.</p> <p>Öğrencilerin bir grubundan divan şiiri nazım biçimlerinden (gazel, kaside, şarkı, rubai, terkibi bent vb.) oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir.</p> <p>* Bu dinletilerde öğrenciler, şairin rolüne bürünür, kendisi ve şiirin nazım biçimi hakkında kısa bilgi vererek şiiri okur.</p>

	<p>* Kasidenin konularına göre türleri hakkında bilgi verilir.</p> <p>* Gazel nazım biçimi ile müstezat ve serbest müstezat arasındaki ilişki açıklanır.</p> <p>* Divan şiirinden seçilecek metinlerin; divan şiiri zevk ve estetiğini yansıtmaya, divan şiiri dilinin bir “medeniyet dili” olduğunu hissettirmesine özen gösterilir. Ayrıca bu metinlerin öğrencilerin düzeyine uygun olmasına dikkat edilir.</p> <p>* Seçilen metinlerden hareketle 9. sınıfta verilen söz sanatları (teşbih, istiare, mecazımürsel) hatırlatılır; tenasüp, telmih, hüsnütalil, tecahülîarif, kinaye, tevriye, tariz sanatları açıklanır. Ayrıca divan şiirinin aşk anlayışı ve mazmunları hakkında bilgi verilir.</p> <p>* Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p> <p>Dil Bilgisi: Kelime Türleri</p> <p>Edat</p> <p>Bağlaç</p> <p>Ünlem</p> <p>* Bu ünitedeki dil bilgisi konuları, incelenen metinler veya başka kısa metinler üzerinde gösterilir. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metin içindeki işlevleri vurgulanır.</p> <p>Kitap Okuma ve Değerlendirme</p> <p>Öğrencilere bir şiir antolojisi okutulur ve eser sınıfta değerlendirilir.</p>		
--	---	--	--

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
3	3	<p>Destan / Efsane</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metin</p> <ul style="list-style-type: none"> Dünya edebiyatının ilk destanlarından bir örnek Türk halk edebiyatından bir efsane örneği <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir destan örneği İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemden bir destan örneği 1923-1980 dönemi Türk edebiyatından bir yapma destan örneği <ul style="list-style-type: none"> * Destan türü hakkında genel bilgi verilir. * Destanların doğuş nedenlerine ve oluşum aşamalarına değinilir. * Destanlarda geçen mitolojik unsurların; ortaya çıktıkları dönemin inanç, kültür, sanatıyla ilişkisi üzerinde durulur. * Destanların, ait oldukları toplumun millî kimliğiyle olan bağı değerlendirilir. * İslamiyet'in kabulünden sonraki dönemden alınan destan örneği Battalname, Danişmendname, Saltukname veya Köroğlu Destanı'ndan seçilir. * Efsane türü hakkında genel bilgi verilir. * Efsanenin masal, destan ve halk hikâyesi ile benzerlik ve farklılıkları açıklanır. * Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Efsane</p> <p>Öğrencilerden yakın çevrelerindeki varlıklar, mekânlar, tarihi olaylar, tabiat olayları ve inanışlarla ilgili efsaneleri sözlü kültür kaynaklarından derlemeleri ve yazıya geçirmeleri ve sınıfta okumaları istenir.</p>	

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
4	2	<p>Dilekçe/Tutanak</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> 📄 İki dilekçe örneği 📄 Bir olay tutanağı örneği 📄 Bir toplantı tutanağı örneği <p>* Dilekçe ve tutanak türlerine ilişkin kısa bilgi verilir.</p> <p>* Farklı konulardaki örnekler üzerinden dilekçe ve tutanağı oluşturan unsurlar incelenir.</p> <p>* Dilekçe ve tutanaklardaki dil özellikleri açıklanır.</p>	<p>Dilekçe</p> <p>✍️ Aşağıdaki aşamalar doğrultusunda bir dilekçe yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Amacı ve muhatabı belirleme o İçeriği belirleme o Hitap ifadesini yazma o Kendini takdim etme o Sorun ve talebi belirtme o Saygı ifadesi kullanma o Ekleri belirtme (varsa) o Adı-soyad, tarih, imza, iletişim bilgilerini belirtme o Biçim, dil, yazım ve noktalama açısından kontrol etme <p>Tutanak</p> <p>✍️ Aşağıdaki aşamalar doğrultusunda bir tutanak yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Tutanak türünü (olay tutanağı, toplantı tutanağı) belirleme o Başlığı yazma o Olayı / toplantıyı belirtme o Yer, tarih, saat belirtme o Kararları yazma (toplantı tutanağında) o Kişiler ve unvanları yazma o İmzaları atma <p>* Öğrencilerin yazdığı dilekçe ve tutanaklar değerlendirilir.</p>	

ONUNCU SINIF İKİNCİ DÖNEM ÜNİTELERİ

10. SINIF / 2. DÖNEM

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
5	5	<p>Roman</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Dünya edebiyatından bir roman örneği Tanzimat Dönemi Türk edebiyatından bir roman örneği Servetifünun Dönemi'nden bir roman örneği Millî Edebiyat Dönemi'nden bir roman örneği <p>* Dünya edebiyatından alınan metin, roman türünün 19. yüzyıldaki klasik örneklerinden seçilir.</p> <p>* Türk edebiyatından alınan metinler dönemin karakteristik özelliklerini yansıtan romanlardan seçilir.</p> <p>* Romanda anlatıcının tutumunun olayların akışına ve metnin iletisine etkisi değerlendirilir.</p> <p>* Metinlerden hareketle Romantizm ve Realizm akımlarının romana etkisi değerlendirilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p> <p>Dil Bilgisi: Cümlelerin Öğeleri</p> <p>* Cümlelerin öğelerini belirlemeye yönelik çalışmalarda farklı kelime gruplarını içeren örnekler verilerek kelime gruplarının cümle öğelerinin oluşmasında ve belirlenmesindeki işlevi değerlendirilir.</p> <p>* Öge dizilişinin cümlelerin anlamına katkısı okuma metinlerinden alınan bölümler üzerinde gösterilir.</p>	<p>Roman</p> <p>✍ Aşağıdaki yazma çalışmalardan biri yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden okudukları bir romanın sonucunu değiştirerek yazmaları istenir. Öğrencilerden bir romandan seçtikleri bir karakterle ilgili ruh çözümlemesi yapmaları istenir. <p>* Öğrencilerin yazdığı metinler değerlendirilir.</p>	<p>Etkili Dinleme</p> <p>🗣 Aşağıdaki çalışmalar veya benzerleri yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dinlediklerine yönelik soru sorma çalışmaları Dinlediklerini özetleme çalışmaları Eleştirel dinleme çalışmaları

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
6	4	<p>Tiyatro</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Geleneksel Türk tiyatrosundan üç metin (Karagöz, orta oyunu, meddah) Tanzimat Dönemi tiyatrosundan bir metin Millî Edebiyat Dönemi'nden bir metin <p>* Geleneksel Türk tiyatrosu türleri tanıtılır. Bu türlerin genel özellikleri, bölümleri (mukaddime, muhavere, fasıl, bitiş), benzer ve farklı yönleri belirtilir.</p> <p>* Geleneksel tiyatronun modern tiyatrodan farkları üzerinde durulur.</p> <p>* Tanzimat tiyatrosu hakkında genel bilgiler verilir. Bu dönemde türün gelişimine katkı sağlayan sanatçılara değinilir, geleneksel Türk tiyatrosundan ve Batı tiyatrosundan ne şekilde yararlandığı kısaca açıklanır.</p> <p>* Millî Edebiyat Dönemi'nde tiyatronun gelişimi hakkında kısa bilgi verilir.</p> <p>* Seçilen metinler yukarıdaki bilgiler çerçevesinde değerlendirilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p> <p>Dil Bilgisi: Cümle Türleri</p> <p>* Yüklemin türüne, öğelerin dizilişine, yapısına, anlamına göre cümle türleri okuma metinlerinden alınan bölümler üzerinde ve işlevlerine dikkat çekilerek işlenir.</p>	<p>Kısa Oyun</p> <p>Öğrencilerden doğaçlama oynanacak orta oyunu için aşağıdaki aşamalarla hazırlık yapmaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kavuklu, Pişekâr ve oynayacak diğer tipleri (Karadenizli, Rumelili, Bekçi, Zenne vd.) belirleme Mukaddime bölümünde Pişekâr'ın söyleyeceklerini belirleme Muhavere bölümünde Kavuklu ile Pişekâr arasındaki komik konuşmayı; bu konuşmada Kavuklu'nun gerçekten başından geçmiş gibi anlattığı rüyanın içeriğini belirleme Fasıl bölümünde iş arayan Kavuklu'nun bulduğu işi ve Pişekâr'ın ev arayan zennelere evi kiralamasının nasıl işleneceğini belirleme Bitiş bölümünde Pişekâr'ın oyunu nasıl sonlandıracağını belirleme <p>* Orta oyununun kalıp konulara (ev arama, iş arama) dayandığı, öğrencilerin hazırlayacakları ortaoyununda bu konuların işlenmesi gerektiği açıklanır.</p> <p>* Hazırlanacak orta oyununda, geleneksel Türk tiyatrosunun mizah unsurlarına (yanlış anlamalar, kelime oyunları, abartma, isimle karakter arasındaki uyum vb.) yer verilmesi istenir.</p>	<p>Kısa Oyun Sahneleme</p> <p>Öğrenciler tarafından hazırlığı yapılan orta oyunu sahnelenir.</p> <p>* Öğrencilerin hazırlayacakları orta oyununda sahne ikiye bölünerek bir tarafı "yeni dünya" bir tarafı "dükkân" olarak belirlenir. Oyunda kullanılacak aksesuarlar için sahnede bir sandık bulundurulur. Pişekâr'ın elinde bir şakşak olur. Oyunda dekor olmaz, oyuncular dekora ait unsurlar varmış gibi davranır.</p>

Kitap Okuma ve Değerlendirme

Öğrencilere Cumhuriyet Dönemi Türk tiyatrosundan bir eser okutulur ve eser sınıfta değerlendirilir.

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
7	2	<p>Anı</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p> Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından iki anı örneği</p> <ul style="list-style-type: none"> * Türün Türk edebiyatındaki gelişimi ayrıntıya girilmeden açıklanır. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Anı</p> <p> Öğrencilerden birer anı yazmaları istenir.</p> <ul style="list-style-type: none"> * Öğrencilerin anılarını yazarken duygularını, gözlemlerini ve izlenimlerini de paylaşması gerektiği vurgulanır. * Anı yazarken kip ve zaman kullanımındaki tutarlılığa dikkat edilmesinin gerekliliği üzerinde durulur. * Yukarıdaki hususlar öğrencilere örnek metinler üzerinde gösterilir. * Öğrencilerin yazdığı anı metinleri değerlendirilir. <p>Dil Bilgisi: Anlatım Bozuklukları (Anlamsal Bozukluklar)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Gereksiz Sözcük Kullanılması * Anlamca Çelişen Sözcüklerin Kullanılması * Sözcüğün Yanlış Anlamda Kullanılması * Sözcüğün Yanlış Yerde Kullanılması * Deyim ve Atasözlerinin Yanlış Kullanılması * Anlam Belirsizliği * Mantık ve Sıralama Yanlışlığı 	

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
8	2	<p>Haber</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <ul style="list-style-type: none"> Güncel gazete haberleri İnternet haber metni <ul style="list-style-type: none"> * Haberi oluşturan unsurlar (5N 1K) açıklanır. * Haberde amacın ve odak noktasının değişmesinin haberin içeriğini ve dilini nasıl etkilediği aynı konuda yazılmış farklı bakış açılarına sahip haber örnekleri üzerinden açıklanır. * Haber metinlerinde bilgi ve yorum arasındaki farka dikkat çekilir. * Haber yazımında ters piramit tekniğinin nasıl kullanıldığı örneklerle açıklanır. * Haberlerde görsel unsurların kullanımıyla ilgili olarak dikkat edilmesi gerekenler örneklerle açıklanır. * Gazete, televizyon ve İnternet haberciliğinin farkları vurgulanır. * Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır. 	<p>Haber</p> <p> Aşağıdaki aşamalar uygulanarak bir gazete haberi yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> Haberde kullanılacak bilgileri belirleme (5N 1K) Haberin amacını ve odak noktasını belirleme Ters piramit tekniğini kullanma <ul style="list-style-type: none"> Üst başlık, başlık ve alt başlıkları belirleme Özetleyici giriş Ayrıntılar Olayın geçmişi Sonuç Görsel kullanımı <p>* Öğrencilerin yazdığı haber metinleri değerlendirilir.</p> <p>Dil Bilgisi: Anlatım Bozuklukları (Yapısal Bozukluklar)</p> <ul style="list-style-type: none"> * Özne-Yüklem Uyumsuzluğu * Eklerle İlgili Yanlışlar * Öge Eksikliği * Yüklem Eksikliği * Tamlama Yanlışları * Bağlaç Yanlışları 	<p>Haber Sunma</p> <p> Öğrencilerden bir televizyon haberi hazırlamaları ve sunmaları istenir.</p> <ul style="list-style-type: none"> Haberi hazırlarken metni yazmanın yanı sıra habere ait sunucu konuşması ve haberin unsurlarına ait videolar hazırlamaları ve bu videoları birleştirmeleri istenir. Hazırlanan videolar sınıfta değerlendirilir.

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
9	2	<p>Reklam</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p>📄 Güncel gazete, televizyon, radyo reklamları ve broşür örnekleri</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <p>📄 Geçmiş dönemlerde yayımlanan gazete, dergi, radyo, televizyon reklamları, broşür ve ilan örnekleri</p> <p>📄 Güncel gazete, dergi, radyo, televizyon reklamları, broşür ve ilan örnekleri</p> <p>* Reklam kavramı ve reklam metninin oluşturulmasındaki temel ilkeler açıklanır.</p> <p>* İncelenen reklam metinlerinde sözlü, yazılı ve görsel unsurların seçimi, bu unsurların hangi bağlamda ve nasıl bir düzenlemeyle sunulduğu değerlendirilir.</p> <p>* Örnekler üzerinden reklam metinlerinde okuyucuyu etkilemek için kullanılan tekniklerin (ihtiyaç algısı oluşturma, sevilen kişilerle ilişki kurma, olumlu çağrışım oluşturma, sınırlı seçeneklerden birini tercihe zorlama, gerçeğin bir kısmını örtme vb.) belirlenmesi ve değerlendirilmesi sağlanır.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p>	<p>Reklam</p> <p>✍️ Öğrencilerden aşağıdaki aşamalar doğrultusunda reklam metni hazırlamaları istenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Reklamı yapılacak ürünü belirleme o Reklamın yapılacağı medya aracını belirleme o Ürünün vurgulanacak özelliğini/özelliklerini belirleme o Reklam sloganını belirleme o Reklam metnini yazma o Ses, müzik ve görselleri belirleme <p>* Öğrencilerin yazdığı reklam metinleri değerlendirilir.</p>	<p>Reklam Filmi</p> <p>💬 Öğrencilerden bir ürünü, okulunu, üyesi olduğu kulübü, bir mesleği vb. tanıtan bir reklam videosu çekmeleri ve sunmaları istenir.</p>

ÜNİTE NO.	HAFTA SAYISI	OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
10	3	<p>Deneme</p> <p>Türün Özelliklerini Yansıtan Metinler</p> <p> Cumhuriyet döneminden iki deneme örneği</p> <p>Türün Gelişimini Yansıtan Metinler</p> <p> Batı edebiyatından bir deneme</p> <p> 1923-1940 dönemi Türk edebiyatından bir deneme</p> <p> 1940-1960 dönemi Türk edebiyatından bir deneme</p> <p>* Deneme türü hakkında kısa bilgi verilir.</p> <p>* Denemede açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimlerinden nasıl yararlanıldığı örnekler üzerinden gösterilir.</p> <p>* Denemede yazarın tutumunun metnin etkisine etkisi değerlendirilir.</p> <p>* Batı edebiyatından alınan deneme örneğinin, türün ilk metinlerinden olmasına özen gösterilir.</p> <p>* Metinler üzerinde ilgili okuma kazanımlarını gerçekleştirmeye yönelik çalışmalar yapılır.</p>	<p>Deneme</p> <p> Aşağıdaki aşamalar uygulanarak deneme yazma çalışması yapılır:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Hazırlık <ul style="list-style-type: none"> • Konu ve ana düşünceyi belirleme • Metinde ele alınabilecek bilgi ve düşünceleri belirleme o Planlama <ul style="list-style-type: none"> • Metnin temel bölümlerini ve bu bölümlerde değinilecek bilgi ve düşünceleri sıralama o Taslak metin oluşturma <ul style="list-style-type: none"> • Plan doğrultusunda metni yazma • Düşünceyi geliştirme yollarını kullanma o Metni düzeltme ve geliştirme <ul style="list-style-type: none"> • Metin tutarlılığını değerlendirme • Anlatım bozukluklarını düzeltme • Yazım ve noktalama hatalarını düzeltme o Yazılan metni paylaşma <p>* Öğrencilerin denemelerinde açıklayıcı ve tartışmacı anlatım biçimlerinin kullanımı değerlendirilir.</p> <p>* Öğrencilerin yazdıkları denemelerde herhangi bir durum, varlık veya kavramla ilgili düşüncelerini kişisel yorumlarıyla, derinlikli biçimde yazmalarının önemi vurgulanır. Öğrencilerin yazdığı metinler bu açılarından değerlendirilir.</p>	

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

ORTAÖĞRETİM
TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI DERSİ
11 VE 12. SINIF
ÖĞRETİM PROGRAMI

2018

3.2. KONU, KAZANIM VE AÇIKLAMALARI

A) OKUMA (METNİ ANLAMA VE ÇÖZÜMLEME)

1. ŞİİR

A.1. 1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metindeki bağlamından hareketle tahmin etmesi ve tahminini kaynaklardan yararlanarak kontrol etmesi sağlanır.

A.1. 2. Şiirin temasını belirler.

Tematik bütünlüğü olmayan şiirlerde (genellikle gazel, koşma vb.) birden çok temanın bir arada bulunabileceği göz önünde tutulmalıdır. Bu durum aynı zamanda türün/dönemin/anlayışın bir özelliğini gösterebilir.

A.1. 3. Şiirde ahengi sağlayan özellikleri/unsurları belirler.

- Şiirde ahenk unsurları (ölçü, kafiye, redif, nakarat; ses, kelime ve kelime grubu tekrarı, ses akışı vb.) üzerinde durulur.
- Hece ölçüsünde hece sayısı eşitliğinin, aruz ölçüsünde hecelerin açık-kapalı (uzun-kısa) oluşunun esas alındığı üzerinde durulur. Ancak aruz kalıplarına ve şiirde aruz ölçüsünü buldurmaya yönelik çalışmalara yer verilmez.
- Şiirin ahenk ve şekil özelliklerinin -varsa- içerikle ilişkisi üzerinde durulur. Bazı şiirlerde ölçü ve kafiye seçimi, kelimelerin düzenlenişi, dizelerin uzunluğu-kısalığı vb. aracılığıyla içeriğin görsel olarak şiirin şekline yansıtıldığı ve/veya ahenk özelliklerinin içerikle bağlantılı olduğu belirtilir.

A.1. 4. Şiirin nazım biçimini ve nazım türünü tespit eder.

- Şiirin nazım biçimi belirlenirken nazım birimi, kafiye düzeni, ölçü gibi şekil özelliklerinin; nazım türü belirlenirken içeriğin (konu, tema vb.) esas alındığı vurgulanır.
- Divan, halk ve dünya şiirinden gelen biçim ve türler ile şaire özgü yenilikler, buluşlar ve -varsa- bunların geleneksel biçim ve türlerle ilişkisi ele alınır.
- Metne/döneme göre konu bakımından lirik, epik, pastoral, satirik, didaktik şiir türlerine değinilir.

A.1. 5. Şiirdeki mazmun, imge ve edebî sanatları belirleyerek bunların anlama katkısını değerlendirir.

9. sınıfta şiirde öne çıkan, dikkat çeken ve/veya yaygın olarak bilinen edebî sanatlar (teşbih, istiare, mecazımürsel, teşhis ve intak, tenasüp, tezat, telmih, hüsnütalil, tecahüliarîf, kinaye, tevriye, tariz, irsalimesel, mübalağa) ele alınır.
- Şiirdeki bütün edebî sanatların tespiti yoluna gidilmez.
- 10, 11 ve 12. sınıflarda şiirde öne çıkan edebî sanatları buldurmaya yönelik çalışma yapılması sağlanır.

A.1. 6. Şiirde söyleyici ile hitap edilen kişi/varlık arasındaki ilişkiyi belirler.

a. Şiirde konuşanın şair değil şiirde konuşan kurgusal kişilik/varlık olduğu, söyleyicinin şiirin içeriğine ve aksettirdiği ruh durumuna göre karakter ve "ses" kazandığı, bu durumun şiiri okuma tonuna/tarzına, şiirin anlamına etkide bulunduğu ve okuma faaliyetinde okuyucunun bu söyleyiciyle özdeşleştiği vurgulanır.

b. Söyleyicinin genel okuyucuya, bir kişi, grup veya varlığa seslenme durumuna göre muhatabı belirlenir.

A.1. 7. Şiirde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

a. Şiirde şiirin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya şiirin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

b. Bazı metinlerde ise içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi üzerinde durulur.

c. Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.

A.1. 8. Şiirde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.

a. Bu kazanım 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

b. Şiirin, bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk vb. açılarından değerlendirilmesi ve/veya şiirde görülen edebî, felsefî, estetik anlayışı; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.

c. Şiirin aynı, benzer veya farklı anlayıştaki şiirlerle karşılaştırılması sağlanır.

A.1. 9. Şiiri yorumlar.

a. Şiirdeki açık ve örtük iletileri; şiirle ilgili tespitlerini, eleştirilerini, güncellemelerini ve beğenisini metne dayanarak/gerekçelendirerek kazanımlar çerçevesinde ifade etmesi sağlanır.

A.1. 10. Şair ile şiir arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

a. Bu kazanım ele alınırken şiirin, şairin hayatı ve görüşleriyle ilişkisi üzerinde durulur.

b. Şiirin şairin ünlü eserlerinden biri olması, şairin tanınmasına katkısı, şiirin edebiyat ve/veya toplum hayatındaki akisleri vb. hususlar üzerinde durulur (Örnekler: Necip Fazıl'ın "Kaldırımlar Şairi", "İstiklâl Marşı"nın millî marş, Mehmet Âkif'in ise bu vesileyle "millî şair" olarak anılması; Vesilet'ün Necat'ın mevlit türünün sembol eseri olup halk arasında bir geleneğe vesile olması). Bu hususların metne ve şaire göre farklılık göstereceği belirtilir.

A.1. 11. Türün/biçimin ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

Türün/biçimin ve dönemin/akımın diğer önemli yazar ve eserleri 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

A.1.12. Metinden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.**A.1. 13. Metinler arası karşılaştırmalar yapar.**

2. ÖYKÜLEYİCİ (ANLATMAYA BAĞLI) EDEBÎ METİNLER (Masal/Fabl, Destan, Mesnevi, Hikâye, Roman vb.)

A.2. 1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metindeki bağlamından hareketle tahmin etmesi ve tahminini kaynaklardan yararlanarak kontrol etmesi sağlanır.

A.2. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.

Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, basın yayın organlarının etkisi üzerinde durulur.

A.2. 3. Metnin tema ve konusunu belirler.

A.2. 4. Metindeki çatışmaları belirler.

Metindeki temel çatışmayı/karşılaşmayı ve bu çatışma etrafında metinde yer alan veya metnin ima ettiği diğer çatışmaları/karşılaşmaları/karşıtlıkları belirlenmesi sağlanır.

A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler.

Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.

A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

a. Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.

b. Metnin kurgu zamanı ile -varsa- içeriğin bir tarihsel zamanla/dönemle ilişkisine değinilir. Örneğin romancı veya hikâyecinin olayları hangi zaman dilimleri içinde kurguladığı (günün bir saati, aylar, yıllar, geri dönüş ve ileri gidişler vb.) kurgu zamanını, olayların/konunun Sultan II. Abdülhamit döneminde geçmesi ise tarihsel zaman/dönem ilişkisini ortaya koyar.

A.2. 8. Metinde anlatıcı ve bakış açısının işlevini belirler.

a. Öyküleyici metinlerde anlatıcının özellikleri ile hâkim, kahraman ve gözlemci bakış açılarından hangisinin kullanıldığı belirlenir.

b. Seçilen bakış açısının anlatımı nasıl etkilediğine dikkat çekilir. Anlatıcının yönlendirme yapıp yapmadığı, olayları yorumlayıp yorumlamadığı, yazarın düşünce veya kişiliğiyle örtüşen bir yansıtıcı olup olmadığı, taraflı davranıp davranmadığı gibi hususlar değerlendirilir.

c. Bir metinde birden fazla anlatıcı ve bakış açısı bulunabileceği, anlatıcının değişmesine göre bakış açısının da değişebileceği vurgulanır.

A.2. 9. Metindeki anlatım biçimleri ve tekniklerinin işlevlerini belirler.

Öyküleyici metinlerde yararlanılan anlatım biçimleri (öyküleme, betimleme vb.) tespit edilir. Anlatım tekniklerinin (gösterme, tahkiye etme, özetleme, geriye dönüş, diyalog, iç konuşma, iç çözümleme, bilinç akışı, pastiş, parodi, ironi vb.) tespiti ilgili metinleüzerinde yapılır.

A.2. 10. Metnin üslup özelliklerini belirler.

Metinde yazara özgü dil ve anlatım özellikleri belirlenir (Cümle yapıları, deyimler, kelime kadrosu, anlatım teknikleri, söz sanatları, akıcılık, nesnellik, öznellik, duygusallık, coşkunluk gibi hususlar dikkate alınır.).

A.2. 11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

b. Bazı metinlerde ise içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.

c. Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.

A.2. 12. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.

a. Bu kazanım 10, 11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

b. Metnin; bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk açısından değerlendirilmesi ve/veya metinde görülen edebî, felsefî, estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.

c. Metnin aynı, benzer, farklı veya karşıt anlayıştaki metinlerle karşılaştırılması sağlanır.

A.2. 13. Metni yorumlar.

Metindeki açık ve örtük iletileri; metinle ilgili tespitlerini, eleştirilerini, güncellemelerini ve beğenisini metne dayanarak/gerekçelendirerek ilgili kazanımlar çerçevesinde ifade etmesi sağlanır.

A.2. 14. Yazar ile metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

a. Metnin yazarın ünlü eserlerinden biri olması, yazarın tanınmasına katkısı, metnin edebiyat ve/veya toplum hayatındaki akisleri vb. hususlar üzerinde durulur. Bu hususların metne ve yazara göre farklılık göstereceği vurgulanır.

b. Yazarın diğer önemli eserlerinden bahsedilir. Metnin ve/veya yazarın aynı türdeki diğer metnlerinin -varsa- sinema ve tiyatroya yapılan uyarlamalarından ve bunun yankılarından/etkilerinden bahsedilebilir.

A.2. 15. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

Masal/fabl hariç türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazar ve eserleri 10,11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

A.2. 16. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

3. TİYATRO

A.3. 1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metindeki bağlamından hareketle tahmin etmesi ve tahminini kaynaklardan yararlanarak kontrol etmesi sağlanır.

A.3. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler.

a. Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, teknolojinin etkisi üzerinde durulur.

b. Geleneksel tiyatro (Karagöz, orta oyunu, meddah, köy seyirlik oyunları) ve tiyatro türleri (trajedi, komedi, dram) ile senaryodan bahsedilir.

A.3. 3. Metnin tema ve konusunu belirler.**A.3. 4. Metindeki çatışmaları belirler.**

Metindeki temel çatışmayı/karşılaşmayı ve bu çatışma etrafında metinde yer alan veya metnin ima ettiği diğer çatışmaları/karşılaşmaları/karşıtlıkları belirler.

A.3. 5. Metindeki olay örgüsünü belirler.

a. Tiyatroda olay örgüsünün perde, sahne vb. bölümler etrafında düzenlendiği ifade edilir (Bazı metinlerde bu bölümlere karşılık gelen meclis, fasıl gibi terimler bulunur.).

b. Geleneksel tiyatronun yapı özellikleri de bu çerçevede belirlenir.

A.3. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Oyuncuların/icracıların metni kendi tarzlarına ve kabiliyetlerine göre canlandırdıkları/yorumladıkları hatırlatılır.

A.3. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

a. Mekân özellikleriyle bağlantılı olarak dekor/sahne düzenlemesi teriminden bahsedilir. Mekân ve dekorun geleneksel tiyatrodaki standart bir özellik göstermesine karşılık modern tiyatrodaki aynı eserin farklı temsillerinde, metinle ilişkili veya metinden bağımsız olarak farklı mekân ve dekor uygulamaları olabileceği belirtilir.

b. Modern tiyatrodaki efekt, ışık vb. uygulamalardan bahsedilir. Bu uygulamaların metin çerçevesinde yazar, yönetmen, yapımcı, oyuncu, tasarımcı ve teknik ekip iş birliğiyle gerçekleştirildiği /yorumlandığı ifade edilir.

A.3. 8. Metnin dil, üslup ve anlatım/sunum özelliklerini belirler.

Geleneksel tiyatronun dil, üslup ve anlatım/sunum özellikleri (seslenmeler, tekerlemeler, deyimler, gazeller, beyitler, şarkı-türkü-müzikler, yanlış anlamalar, taklitler, ağız özellikleri vb.) belirlendikten sonra bunların metnin türü ve içeriğiyle ilişkisi ele alınır. Modern tiyatrodaki ise yazara özgü üslup özellikleri ele alınacaktır.

A.3. 9. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

- a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.
- b. Bazı metinlerde içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.
- c. Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.

A.3. 10. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.

- a. Bu kazanım 10,11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.
- b. Metnin; bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk vb. açısından değerlendirilmesi ve/veya metinde görülen edebî, felsefî, estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.
- c. Metnin aynı, benzer veya farklı anlayıştaki metinlerle karşılaştırılması sağlanır.
- ç. Modern tiyatro metinlerinde -varsa- geleneksel tiyatro unsurları/etkileri tespit edilir.

A.3. 11. Metni yorumlar.

- a. Metindeki açık ve örtük iletileri; metinle ilgili tespitlerini, eleştirilerini, güncellemelerini ve beğenisini metne dayanarak/gerekçelendirerek ilgili kazanımlar çerçevesinde ifade etmesi sağlanır.
- b. Türk sineması ve tiyatrosunda geleneksel tiyatro unsurları ve/veya tipleriyle benzerlik gösteren hususlara örnekler verilebilir.

A.3. 12. Yazar ve metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

- a. Metnin yazarın ünlü eserlerinden biri olması, yazarın tanınmasına katkısı, metnin edebiyat ve/veya toplum hayatındaki akisleri vb. hususlar ele alınır.
- b. Yazarın diğer önemli eserlerinden bahsedilir.

A.3. 13. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

- a. Önde gelen, temsil edici diğer yazar ve eserlerden bahsedilir.
- b. Geleneksel tiyatrodaki ise kalıplaşmış ünlü oyunlara (Örnek: Kanlı Nigâr) ve ünlü meddah, kavuklu, pişekâr ve Karagözcülere (Kel Hasan, Abdürrezzak, İsmail Dümbüllü vs.) değinilir.
- c. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazar ve eserleri 10,11 ve 12. sınıf düzeylerinde ele alınacaktır.

A.3. 14. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.

4. BİLGİLENDİRİCİ (ÖĞRETİCİ) METİNLER

A.4. 1. Metinde geçen kelime ve kelime gruplarının anlamlarını tespit eder.

Öğrencilerin bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını metindeki bağlamından hareketle tahmin etmesi ve tahminini kaynaklardan yararlanarak kontrol etmesi sağlanır.

A.4. 2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönemle ilişkisini belirler.

Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, yayın organlarının ve teknolojinin etkisi üzerinde durulur.

A.4. 3. Metin ile metnin konusu, amacı ve hedef kitlesi arasında ilişki kurar.**A.4. 4. Metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşüncelerini belirler.****A.4. 5. Metindeki anlatım biçimlerini, düşünceyi geliştirme yollarını ve bunların işlevlerini belirler.****A.4. 6. Metnin görsel unsurlarla ilişkisini belirler.**

Bazı metin türlerinde resim, karikatür, fotoğraf, çizim, grafik, tablo, diyagram, istatistiksel veri gibi unsurların metin türüyle ilişkisi ve metne katkısı üzerinde durulur.

A.4. 7. Metnin üslup özelliklerini belirler.

Metinde yazara/metne özgü dil ve anlatım özellikleri belirlenir (Cümle yapıları, deyimler, kelime kadrosu, söz sanatları, akıcılık, nesnellik, öznellik, duygusallık, coşkunluk gibi hususlar dikkate alınır.).

A.4. 8. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

b. Bazı metinlerde içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.

c. Bu hususlar değerler eğitimi çerçevesinde ele alınır.

A.4. 9. Metinde ortaya konulan bilgi ve yorumları ayırt eder.

Ortaya konulan bilgi, tespit ve yorumlar/görüşler; gerekçe, kanıt, tutarlılık, geçerlilik, doğruluk açısından değerlendirilir.

A.4. 10. Metinde yazarın bakış açısını belirler.

a. Bilgilendirici/öğretici metinlerde yazar ile anlatıcının aynı şey olduğu yani edebî (sanatsal/kurgusal) metinlerden farklı olarak gerçek bir kişi olduğu belirtilir.

b. Yazarın konuya ve okuyucuya yönelik yaklaşımı/tavırı belirlenir. Yazarın konuyu hangi açıdan ele aldığı yanında, yönlendirme yapıp yapmadığı, taraf olup olmadığı, öznel veya nesnel davranıp davranmadığı gibi hususların bakış açısına etkide bulunduğu hatırlatılır.

A.4. 11. Metinde fikrî, felsefi veya siyasi akım, gelenek veya anlayışların yansımalarını değerlendirir.

a. Metinde görülen veya metnin ortaya koyduğu fikrî, felsefi, siyasi veya estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.

b. Metni aynı, benzer veya farklı anlayıştaki metinlerle karşılaştırır.

A.4. 12. Metni yorumlar.

Metindeki açık ve örtük iletileri; metinle ilgili tespitlerini, eleştirilerini, güncellemelerini ve beğenisini metne dayanarak/gerekçelendirerek ilgili kazanımlar çerçevesinde ifade etmesi sağlanır.

A.4. 13. Yazar ve metin arasındaki ilişkiyi değerlendirir.

a. Yazarın diğer önemli eserlerinden bahsedilir.

b. E-posta, haber, blog gibi metinler için bu kazanıma ilişkin bir çalışma yapılması zorunlu değildir.

A.4. 14. Türün ve dönemin/akımın diğer önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

Önde gelen, temsil eden diğer yerli ve yabancı yazar ve eserlerden bahsedilir.

A.4. 15. Metinlerden hareketle dil bilgisi çalışmaları yapar.**B) YAZMA****B.1. Farklı türlerde metinler yazar.**

a. “Ünite, Süre ve İçerikleri” tablosunda belirtilen türlerde yazma çalışmaları yaptırılır.

b. İşlenen metinden hareketle farklı türlerde yazma çalışmalarına da yer verilir.

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.**B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.**

a. Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.

b. Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.

c. Araştırma, kaynaklara ulaşma, Genel Ağ’ı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.

ç. Kaynak kullanma ve alıntı yapmanın hukuki ve etik boyutları belirtilir.

d. Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

B.4. Yazacağı metni planlar.**B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.**

a. Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlemelere, giriş-gelişme-sonuç/serim- düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat çekilir.

b. Başlığı belirlemesi ve gerekirse alt başlık/bölüm başlığı ve epigraf kullanması sağlanır.

c. Araştırmaya ve ispatlamaya dayalı metinlerde kaynak ve dipnot gösterme şekline karar vermesi sağlanır.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

a. Türle ilgili okuma kazanımlarında ifade edilen anlatım teknikleri, anlatım biçimleri/türleri ve düşünceyi geliştirme yollarından uygun olanlarını kullanması sağlanır.

b. Şiirde ahenk unsurlarını, imge ve söz sanatlarını kullanması sağlanır.

c. Metnin türüne göre terim, kavram, deyim, atasözü, ağız özellikleri kullanır.

B.7. İyi bir anlatımda bulunması gereken özelliklere dikkat ederek yazar.

İyi bir anlatımın açıklık, akıcılık, duruluk ve yalınlık gibi özellikler taşıması gerektiği hatırlatılır.

B.8. Farklı cümle yapılarını ve türlerini kullanır.

Bir yazıda basit, birleşik, sıralı, bağlı, eksilti, devrik, kurallı cümle; isim cümlesi ve fiil cümlesi şeklinde farklı cümle yapıları/türlerinin kullanılmasının metne katkısı vurgulanır.

B.9. Görsel ve işitsel unsurları doğru ve etkili kullanır.

Metnin türüne göre resim, fotoğraf, grafik, çizim, veri tabloları, ses ve görüntü kayıtları vb. unsurları, metni tamamlayıcı ve/veya destekleyici unsurlar olarak kullanır.

B.10. Yazdığı metni gözden geçirir.

- a. Dil bilgisi, yazım ve noktalama bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
- b. Açıklık, duruluk, akıcılık, yalınlık ve kelime tercihleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
- c. Birimler, paragraflar, bölümler, olay örgüsü/kurgu ve başlık gibi yapı ve şekil unsurları arasındaki anlam bağlantıları, tutarlılık, denge ve akış bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
- ç. Metnin içeriğini ve üslubunu/anlatımını tür özellikleri bakımından gözden geçirmesi sağlanır.*
- d. Yazısının okunaklılığını ve sayfa düzenini gözden geçirmesi sağlanır.*

B.11. Ürettiği ve paylaştığı metinlerin sorumluluğunu üstlenir.

Üretilen ve paylaşılan metinlerin hukuki, ahlaki ve mesleki sorumluluğunun bilincinde hareket edilmesi gerektiği vurgulanır.

B.12. Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.

- a. Yüksek sesle okuma, panoda sergileme; elektronik ortamlarda, kitap, dergi ve gazetelerde yayımlama, yarışmalara katılma gibi yollarla yazılan metinlerin paylaşılması sağlanır.*
- b. Eleştirilere açık olma, gerekirse metin çerçevesinde eleştirilerin cevaplanması sağlanır.*

c) SÖZLÜ İLETİŞİM**1. KONUŞMA****C.1. 2. Konuşmanın konusunu, amacını, hedef kitesini ve türünü belirler.**

C.1. 3. Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapar.

C.1. 4. Konuşma metnini planlar.

C.1. 5. Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.

C.1. 6. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.

C.1. 7. Konuşmasına uygun sunu hazırlar.

Yazılı, görsel ve işitsel unsurların, sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

C.1. 8. Konuşma provası yapar.

Konuşma öncesinde konuşma yapılacak yerin, kullanılacak araçların, konuşma içeriği ve süresinin kontrol edilmesinin önemi vurgulanır.

C.1. 9. Boğumlama, vurgulama, tonlama ve duraklamaya dikkat ederek konuşur.

a. Konuşmacının sesleri ve heceleri birbirine karıştırmadan, yutmadan, tam ve doğru çıkarması, kelime ve cümle vurgusuna dikkat etmesi; ses tonunu amacına, ortama, içeriğe ve hedef kitleye uygun olarak ayarlaması gerektiği vurgulanır.

b. Konuşurken nefes almak için sözün anlamına uygun duraklamalar yapılmasının önemi belirtilir.

C.1. 10. Konuşurken gereksiz ses ve kelimeler kullanmaktan kaçınır.

Konuşma sırasında "hım, eee, ııı" gibi sesleri veya "işte, hani, yani, şey, mesela, atıyorum" vb. kelimeleri gereksiz yere ve dinleyiciyi rahatsız edecek düzeyde kullanmaktan kaçınılması gerektiği vurgulanır.

C.1. 11. Konuşmasında beden dilini doğru ve etkili biçimde kullanır.

Konuşmacının içeriğe ve hitap ettiği kitleye uygun jest ve mimikler kullanmasının, dinleyici ile göz teması kurmasının, heyecanını kontrol etmesinin, dış görünümünü ve kıyafetini konuşma yapacağı ortama göre ayarlamasının önemi vurgulanır.

C.1. 12. Konuşmasına etkili bir başlangıç yapar.

Konuşmaya etkili bir başlangıç yapmak için içeriğe uygun soru sorma, şiir okuma; bir fıkra, hikâye, anı anlatma gibi tekniklere başvurulabileceği vurgulanır.

C.1. 13. Konuşmasının içeriğini zenginleştirir.

Bir konuşmanın deyim, atasözü, vecize, terim, alıntı, kısa hikâye, anı, şiir, fıkra, söz sanatları, istatistiklerden yararlanma vb. unsurlarla zenginleştirilebileceği vurgulanır.

C.1. 14. Konuşmasında önemli noktaları vurgulayan ve konuşmayı takip etmeyi kolaylaştıran ifadeler kullanır.

Konuşmacının önemli noktaları vurgulamak ve dinleyicilerin ilgisini canlı tutmak için çeşitli geçiş ifadelerini (bundan dolayı, özellikle, kısacası vb.) kullanabileceğine dikkat çekilir.

C.1. 15. Konuşmasını etkili bir biçimde sonlandırır.

Konuşmanın genel iletişinin, konuşmanın sonunda da vurgulanmasının önemi açıklanır.

C.1. 16. Konuşmasında süreyi verimli kullanır.

C.1. 17. Konuşmasında teknolojik araçları etkili biçimde kullanır.

2. DİNLEME

C.2. 1. Amacına uygun dinleme tekniklerini kullanır.

Not alarak dinleme, empati kurarak dinleme, seçici dinleme, eleştirel dinleme vb. tekniklerin kullanılabileceği vurgulanır.

C.2. 2. Dinlediği konuşmanın konu ve ana düşüncesini tespit eder.

C.2. 3. Dinlediği konuşmada konu akışını takip eder.

Dinlediği konuşmadaki temel kavramların ve ayrıntıların belirlenmesi sağlanır.

C.2. 4. Dinlediği konuşmadaki açık ve örtük iletileri belirler.

C.2. 5. Dinlediklerini özetler.

C.2. 6. Dinlediklerini ön bilgileriyle karşılaştırır.

C.2. 7. Dinlediği konuşmanın tutarlılığını sorgular.

Konuşma; konu akışındaki uyum, olaylar, bilgiler ve düşünceler arasındaki tutarlılık açısından değerlendirilir.

C.2. 8. Dinlediği konuşmada öne sürülen düşüncelerin dayanaklarının geçerliliğini sorgular.

11. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ

I. DÖNEM

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Edebiyat ve toplum ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none"> Edebiyatın toplum sorunlarını dile getirdiği, bunu yaparken toplumsal değişime etkide bulunduğu üzerinde durulur. <p>2. Edebiyatın sanat akımları ile ilişkisi</p> <ul style="list-style-type: none"> Edebî eserlerin belli bir sanat anlayışı doğrultusunda yazıldığı, eserler toplamının da edebiyat ve sanat akımlarını oluşturduğu üzerinde durulur. Batı'da ve Türk edebiyatında oluşan sanat akımlarına metinler bağlamında kısaca değinilir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerin, okuduğu metinlerden hareketle edebiyat ve toplum ilişkisi üzerine kısa bir yazı yazması sağlanır. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden sanat akımlarının edebiyat resim, müzik ve mimari gibi farklı sanat dallarına nasıl yansıdığı üzerinde bir sunum yapmaları ve sunumlarını görsel, işitsel öğelerle desteklemeleri istenir.
<p>Dil Bilgisi Konuları:</p> <ul style="list-style-type: none"> Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 5 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. Cumhuriyet Dönemi'nde (1923-1940) yazılmış iki hikâye örneği</p> <p>2. Cumhuriyet Dönemi'nde (1940-1960) yazılmış üç hikâye örneği</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1923-1940 döneminden seçilecek metinlerin biri olay hikâyesi, bir diğeri de durum hikâyesi olmalıdır. • 1940-1960 döneminden alınan metinler farklı eğilimleri temsil eden (bireyin iç dünyasını esas alan, toplumcu gerçekçi, millî-dinî duyarlılıkları yansıtan, modernist) hikâyelerden seçilir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerden inceledikleri hikâyelerden birinin özelliklerine (bireyin iç dünyasını esas alan, toplumcu gerçekçi, millî-dinî duyarlılıkları yansıtan, modernist) uygun olarak bir hikâye yazmaları istenir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğretmen tarafından sınıfa getirilen seslendirilmiş bir hikâye dinletilir ve öğrencilerden dinledikleri hikâyeyi yorumlamaları istenir.
<p>Dil Bilgisi Konuları:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metindeki cümlelerin öğeleri bulunur. • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 6 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Tanzimat Dönemi'nden iki şiir örneği 2. Servetifünun Dönemi'nden iki şiir örneği 3. Saf Şiir anlayışından iki şiir örneği 4. Millî Edebiyat Dönemi'nden iki şiir örneği 5. Cumhuriyet'in ilk döneminden hece ölçüsüyle yazılmış bir şiir örneği 6. Türk dünyası edebiyatından iki şiir örneği <ul style="list-style-type: none"> • Servetifünun Dönemi şiirleri incelenirken Fecriati'den tema ve dil kullanımı bağlamında kısaca bahsedilir. • Millî Edebiyat Dönemi'nin bağımsız isimlerinden Mehmet Âkif Ersoy'un bir şiiri değerlendirilir, "manzum hikâye" kavramı açıklanır. • Türk dünyasından alınacak şiirler Bahtiyar Vahapzade ve Şehriyar gibi şairlerden seçilir 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin inceledikleri şiirlerden birinin özelliklerine uygun şiir yazmaları sağlanır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin kendilerine yakın buldukları şiir anlayışı ile ilgili kısa bir konuşma yapmaları sağlanır.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metindeki cümlelerin öğeleri bulunur. • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

4. ÜNİTE: MAKALE

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Fen bilimleri ve sosyal bilimler alanlarında yazılmış birer bilimsel makale örneği 2. Edebî bir makale örneği	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilere makale türü ile ilgili öğrendiklerinden hareketle araştırmaya dayalı bir metin yazma çalışması yaptırılır. • Araştırmaya dayalı metinlerin yazımında kütüphanede ve Genel Ağ'da kaynak taramasının nasıl yapıldığı ve sınırlandırıldığı örneklerle gösterilir. Öğrencilerden Genel Ağ'da yaptıkları araştırmaları bilişim teknolojilerini kullanarak iş birlikli bir rapor hâline getirmeleri istenir. • Farklı kaynaklardaki bilgilerin bir metinde nasıl terkip edileceği örneklerle açıklanır. • Metin içinde ve sonunda bilimsel kaynak göstermeye ilişkin temel ilkeler örneklerle açıklanır. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerin münazaranın özelliklerine uygun bir münazara örneği sunmaları sağlanır. • Yapılan münazaranın değerlendirilmesi sağlanır.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metnin seçilmiş bölümündeki cümlelerin öğeleri bulunur. • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

5. ÜNİTE: SOHBET VE FIKRA

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet öncesi dönemde yazılmış bir sohbet örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir sohbet örneği 3. Cumhuriyet öncesi dönemden bir fıkra örneği 4. Cumhuriyet Dönemi'nden bir fıkra örneği	•Öğrencilerin türün özelliklerine uygun güncel bir konuda sohbet veya fıkra yazmaları sağlanır.	•Türk toplumundaki sohbet kültürüne değinilir. • Öğrencilerin “Dostluk” konusunda bir sohbet gerçekleştirmeleri sağlanır.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metindeki cümlelerin öğeleri bulunur. • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

6. ÜNİTE: ROMAN

II. DÖNEM

Ünite Süresi: 6 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet Dönemi'nden 1923-1950 arası iki roman örneği 2. 1950-1980 arası dönemden iki roman örneği 3. Dünya edebiyatından bir roman örneği • Dünya edebiyatı roman örneği 20. yüzyıldan seçilmelidir.	• Öğrencilerden ders kapsamında okudukları roman üzerine bir inceleme ve değerlendirme yazısı oluşturmaları istenir.	• Öğrencilere Türk veya dünya edebiyatından sinemaya uyarlanan bir romanın filmi seyrettirilip söz konusu roman okutturulur. Roman ile filmin karşılaştırılması sağlanır.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır. Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

7. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 5 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1950 arası) iki tiyatro örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden (1950-1980 arası) bir tiyatro örneği 3. Dünya edebiyatından bir tiyatro örneği	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden tiyatro salonunda veya medya ortamında seyrettikleri bir tiyatro üzerine inceleme / değerlendirme yazısı yazmaları istenir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden kendi hazırladıkları tek kişilik veya birkaç kişilik bir oyunu canlandırmaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır. Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

8. ÜNİTE: ELEŞTİRİ

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet Dönemi'nden iki eleştiri örneği 2. Cumhuriyet öncesi dönemden bir eleştiri örneği	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden okudukları bir roman, hikâye veya şiirle ilgili eleştiri yazmaları istenir. Öğrencilerin yazdığı eleştiriler sınıfta değerlendirilir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden okudukları bir kitabı tanıtmaları ve kitaba dair eleştirilerini sözlü olarak sunmaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır. Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

9. ÜNİTE: MÜLAKAT/RÖPORTAJ

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet öncesi dönemden bir mülakat örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden bir mülakat örneği 3. Cumhuriyet Dönemi'nden bir röportaj örneği <ul style="list-style-type: none"> Mülakat metinleri edebiyat ve sanat alanıyla ilgili olmalıdır. Örnek metinlerden hareketle mülakat ve röportajın farklarına değinilir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden bir mülakat hazırlamaları istenir. Öğrencilerden, yaptıkları mülakatı gerekli düzenlemeleri yaparak yazıya aktarmaları istenir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrenciler, önceden hazırlık yaparak sınıf ortamında kendi aralarında bir mülakat gerçekleştirirler.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> Anlatım bozukluklarıyla ilgili çalışmalar yapılır. Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

12. SINIF

1. ÜNİTE: GİRİŞ

I. DÖNEM

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Edebiyat ile düşünce akımları / felsefe arasındaki ilişki 2. Edebiyat ile psikoloji ve psikiyatri arasındaki ilişki 3. Dilin tarihî süreç içerisindeki değişimini etkileyen sebepler 4. İlk örneklerden günümüze Türkçenin önemli sözlükleri • Edebî eserlerin bir düşünce akımını / felsefi anlayışı yansıtabileceği, aynı şekilde felsefenin de edebiyattan yararlanabileceği üzerinde durulur. • Siyasi ve toplumsal değişim, teknoloji, çeviri, yazarların dil tercihleri gibi hususların yazı ve konuşma dilini etkilediği belirtilir.	• Öğrencilerden toplumsal değişim, teknoloji ve sosyal medyanın dili nasıl etkilediği hakkında bir yazı yazmaları istenir.	• Öğrencilerden hayatımıza yeni girmiş teknolojik terimler üzerine bir sunum yapmaları istenir. Bu sunumda terimlerin yazılış ve telaffuzları ile ilgili hususlara da değinilir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. • Kelimede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

2. ÜNİTE: HİKÂYE

Ünite Süresi: 6 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. 1960 sonrası dönemden dört hikâye örneği 2. Küçürek (minimal) hikâye örnekleri	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerden inceledikleri hikâyelerde bulunan tekniklerden en az ikisini kullanarak bir hikâye yazmaları istenir. • Öğrencilerden küçürek hikâye yazmaları istenir. • Öğrencilerin yazdığı metinler çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) sergilenir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerden inceledikleri ya da kendi seçtikleri bir hikâyeyi dramatize etmeleri istenir. • Öğrencilerden bir hikâyecinin hayatını ve eserlerini tanıtan bir sunum hazırlamaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. • Metinler üzerinde kelimedede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

3. ÜNİTE: ŞİİR

Ünite Süresi: 8 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<ol style="list-style-type: none"> 1. Cumhuriyet Dönemi saf şiir anlayışından üç şiir örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1960) toplumcu eğilimleri yansıtan iki şiir örneği 3. Millî Edebiyat anlayışını yansıtan iki şiir örneği 4. Garip akımından iki şiir örneği 5. İkinci Yeni'den iki şiir örneği 6. Dinî değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran modern şairlerden iki şiir örneği 7. 1960 sonrası toplumcu eğilimleri yansıtan bir şiir örneği 8. 1980 sonrası Türk şiirinden iki örnek 9. Cumhuriyet sonrası halk şiirinden iki şiir örneği <ul style="list-style-type: none"> • Saf şiir örnekleri Necip Fazıl Kısakürek, Ziya Osman Saba, Ahmet Hamdi Tanpınar, Ahmet Muhip Dırnas, Cahit Sıtkı Tarancı, Asaf Halet Çelebi, Behçet Necatigil, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Sedat Umran gibi şairlerden seçilir. • Cumhuriyet sonrası (1923-1960) toplumcu şiir örneği Nazım Hikmet, Attilâ İlhan gibi şairlerden seçilir. • Millî Edebiyat anlayışını yansıtan şiirler Arif Nihat Asya, Orhan Şaik Gökyay, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Bekir Sıtkı Erdoğan gibi şairlerden seçilir. • Dinî değerleri, geleneğe duyarlılığı ve metafizik anlayışı öne çıkaran şiirler Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu, Erdem Bayazit gibi şairlerden seçilir. • 1960 sonrası toplumcu eğilimleri yansıtan şiirler İsmet Özel, Süreyya Berfe gibi şairlerden seçilir. • Halk şiiri örnekleri (Âşık Veysel, Ali İzzet Özkan, Davut Sulari, Abdurrahim Karakoç, Âşık Daimi, Sefil Selimi, Şeref Taşlıova, Murat Çobanoğlu, Feymani gibi) 20. yüzyılın önde gelen halk şairlerinden seçilir. • Şiirler incelenirken gerekirse dünya edebiyatından ilgili şiir örneklerine yer verilir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerden inceledikleri şiirlerden birinin tarzını örnek olarak şiir yazmaları istenir. • Öğrencilerin yazdığı şiirler sınıfta değerlendirilir. • Öğrencilerin yazdığı şiirler çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya...) sergilenir. 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrencilerden Cumhuriyet Dönemi Türk şiirinden ve Türk dünyasına ait şiirlerden oluşan bir şiir dinletisi hazırlamaları ve sunmaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. • Metinler üzerinde kelimedede anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

4. ÜNİTE: ROMAN

Ünite Süresi: 8 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından (1923-1950 arası) bir roman örneği 2. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatından (1950-1980 arası) iki roman örneği 3. 1980 sonrası Türk edebiyatından bir roman örneği 4. Türk dünyası edebiyatından bir roman örneği 5. Dünya edebiyatından bir roman örneği • Romanlar farklı anlayış ve akımlardan seçilmelidir. • Dünya edebiyatına ait roman örneği 20. yüzyıldan seçilmelidir.	• Öğrencilerden inceledikleri romanlardan biri üzerine tanıtma-değerlendirme yazısı yazmaları istenir. • Öğrencilerin yazdığı yazılar çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya...) sergilenir.	• Öğrencilerin okuyup beğendikleri bir roman hakkındaki düşüncelerini sınıf ortamında hazırlıksız konuşma şeklinde sunmaları sağlanır.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. • Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

5. ÜNİTE: TİYATRO

Ünite Süresi: 4 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
<p>1. 1950 sonrası Türk tiyatrosundan üç metin</p> <ul style="list-style-type: none"> Seçilen metinler farklı anlayış ve akımlardan olmalıdır. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilerden bir tiyatro metninin bir bölümünü veya tamamını özelliklerine dikkat ederek radyo tiyatrosuna dönüştürmeleri istenir. 	<ul style="list-style-type: none"> Öğrencilere bir radyo tiyatrosu dinletilir. Öğrencilerden yazdıkları radyo tiyatrosunu bilişim teknolojilerini kullanarak seslendirmeleri ve bu seslendirmeyi sınıfta sunmaları istenir.
<p>Dil Bilgisi Konuları:</p> <ul style="list-style-type: none"> Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

6. ÜNİTE: DENEME

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Dünya edebiyatından bir deneme örneği 2. Cumhuriyet Dönemi'nden (1923-1960 arası) bir deneme örneği 3. Cumhuriyet Dönemi'nden (1960 sonrası) iki deneme örneği • Dünya edebiyatından alınan denemenin, türün ilk örneklerinden olmasına özen gösterilir.	• Öğrencilerden istedikleri bir konuda deneme yazmaları istenir. • Öğrencilerin yazdığı yazılar çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya...) sergilenir.	• Öğrencilerden, yazdıkları denemeleri sınıf ortamında sunmaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. • Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. 		

7. ÜNİTE: SÖYLEV (NUTUK)

Ünite Süresi: 2 HAFTA		
OKUMA	YAZMA	SÖZLÜ İLETİŞİM
1. Cumhuriyet Dönemi'nden iki söylev örneği 2. İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatından bir söylev örneği 3. İslamiyet etkisinde gelişen Türk edebiyatından bir söylev örneği • İslamiyet'in kabulünden önceki söylev örneği Kök Türk Kitabeleri'nden seçilir. • Söylev türünün dünya edebiyatındaki ilk ve önemli örneklerine değinilir.	• Öğrencilerden güncel bir konudan yola çıkarak bir söylev metni yazmaları istenir.	• Öğrencilerden yazma çalışmalarında hazırladıkları söylevi sınıfta sunmaları istenir.
Dil Bilgisi Konuları: <ul style="list-style-type: none"> • Paragrafta anlam ile ilgili çalışmalar yapılır. • Metinler üzerinden imla ve noktalama çalışmaları yapılır. 		

Ogretmenler.Com
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

2020 YKS'de Başarılar Dileriz!